

POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 3 NOVEMBER 2021 20.00 UUR

Voorzitter: R. van Niejenhuis (PvdA)

Namens de raad: M. Wijnja (GroenLinks), J. van Hoorn (GroenLinks), T. Bushoff (PvdA), I. Venhuizen (D66), W. Koks (SP), I. Jacobs (VVD), E. Hessels (VVD), T. van Zoelen (PvdD), R. Bolle (CDA), H. Moerkerk (100%Groningen), Y. Menger (100%Groningen), L. van der Laan (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), S. Bosch (Student&Stad)

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester), P. Broeksma (wethouder), B. Benjamins (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Begroting – veiligheid en financiën

00:17:14

Voorzitter: Goedenavond allemaal hier in de zaal en ook een aantal mensen thuis. Wij hebben een meningsvormende bijeenkomst met elkaar over de conceptbegroting 2022 en specifiek over de onderdelen veiligheid en financiën. Wij zijn hier met de meeste fracties en ik zie op mijn scherm dat mevrouw Menger, meneer Sijbolts en ook meneer Bos online deelnemen. Jullie horen mij goed? Ik zie instemmende gebaren. Hartstikke mooi. Vooraf eventjes. Wij bespreken een aantal programma's en een aantal paragrafen en ook nog een aantal raadsvoorstellen over belastingtarieven in de septembercirculaire en collegebrief Buig. En ik zou dat graag in twee onderdelen willen knippen. Dus dat we straks eerst even naar veiligheid gaan kijken. Ik begreep ook dat het merendeel van jullie dat in twee delen heeft voorbereid en daarna naar financiën. Vooraf zou ik zelfs nog even willen vragen of meneer Bolle of meneer Bushoff vragen heeft? Ik zie meneer Koks een beetje geïrriteerd kijken naar de jeugd naast hem. In het Engels ook nog. Ik zou even willen checken of er vooraf vragen zijn over ICT aan wethouder Broeksma. Want anders dan zouden we die meteen kunnen ontslaan van de plicht om hier nog langer te zitten. Meneer Bolle.

00:18:34

de heer Bolle - CDA: Ja, dat gaat dan over de voortgangsrapportage. Daarin staat vermeld dat we een nadeel verwachten van 1.200.000 op die outsourcing van ICT. En er staat eigenlijk niet echt bij wat we daaraan kunnen doen of tegen kunnen doen? Dus ik ben wel benieuwd hoe dat gaat verlopen en of de wethouder daar iets meer over kan zeggen?

00:18:56

Voorzitter: Zijn er nog andere vragen over ICT die we nu even aan de orde moeten hebben? Nee. Oké. Ja, meneer van Nieuwenhuizen.

00:19:04

de heer Nieuwenhuijsen - GroenLinks: De Groningen digitale agenda valt daar volgens mij ook onder, neem ik aan. Er staat in het stuk: we moeten stappen maken qua uitvoering. En tegelijkertijd lees ik eigenlijk alleen: we werken verder aan de visie. Dus ik vroeg me af: blijven we het komende jaar nog in de visiefase of zit er al uitvoering aan die Groningen digitale agenda?

00:19:23

Voorzitter: Oké. Nou, dan gaan we eerst even deze twee vragen aan wethouder Broeksma voorleggen.

00:19:28

wethouder Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Dank u wel voor deze orde van de vergadering. Dat stel ik erg op prijs. Als het gaat over de outsourcing. Binnenkort hebben wij een technische sessie over de hele problematiek rondom de outsourcing, de voortgang daarin en de financiële consequenties daarvan. Ik denk dat het goed is om uw vraag in de totale samenhang daarin mee te nemen. Als u dat goedvindt. Als het gaat over de digitale agenda, zijn we bezig vanuit het ICT-verhaal. Dat is het technische verhaal. Hoe werkt het dan? Maar ook de digitale agenda vooral naar de voorkant. Niet alleen wat betekent het voor onze bedrijfsvoering, maar vooral: wat betekent het voor onze burgers en de ondernemers die zich bij een loket melden? Hoe kunnen wij nu en in de toekomst met de ontwikkelingen die er zijn zo goed mogelijk de burgers, inwoners en ondernemers van dienst zijn? Eigenlijk een soort hybride vorm, zowel digitaal. Veel ondernemers verwachten dat ook. Dat heeft allerlei voordelen ook. Het is wat meer tijdsafhankelijk. 's Avonds kun je de bestemmingsplannen inzien en allerlei andere zaken, maar toch ook een vorm voor mensen die digitaal minder vaardig zijn en daar geen toegang toe hebben of onvoldoende toegang. Dat zij zich ook gewoon aan het loket kunnen blijven vervoegen. Dus die combinatie werken we verder uit en we komen daar binnenkort bij u terug met een voorstel. Een visie op die digitale agenda met een uitvoering daarbij. Wat gaan we op korte termijn en op langere termijn doen. Tot zover, Voorzitter.

00:20:51

Voorzitter: Mooi, dat beantwoordt de vragen. Ik kijk nog even op mijn scherm. Daar digitaal ook geen vragen aan wethouder Broeksma. Dan laten we het daarbij bij ICT en dan gaan we naar het onderdeel veiligheid. Wie mag ik daarover als eerste het woord geven? Mevrouw Jacobs.

00:21:09

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Dank u wel, Voorzitter. De VVD kan zich vinden in de doelstellingen rondom veiligheid. Uiteraard waarderen we de inzet rondom veelvoorkomende criminaliteit zoals woninginbraken, fietsendiefstal, zware criminaliteit. Juist deze vormen raken veel mensen en de impact op de veiligheidsbeleving van de burgers is groot. De afgelopen periode hebben wij ook gemerkt, en u heeft het vele malen genoemd, dat de inzet rondom handhaving in de openbare ruimte, of het nu demonstraties, de regels rond het Noorderplantsoen of de handhaving van de coronamaatregelen zijn, het heeft grenzen bereikt qua inzet. Ook een reden was de gebrekkige mogelijkheden die u noemde voor cameratoezicht. Tijdens de behandeling van de voorjaarsnota heeft u toegezegd dat u een overzicht zou geven wat de ideale omvang zou zijn van de handhavingscapaciteit. Wij hadden dit inzicht nu verwacht danwel we hadden dat hopen te zien in de begroting. Mijn fractie heeft ze niet kunnen vinden en ik zou daar graag een reactie op willen hebben. En volgens ons heeft u in ieder geval geen extra middelen voor handhaving begroot, dus wij horen graag welke risico's we hier lopen. Of zit het in de verhoging van de post veilige leefomgeving?

00:22:19

Voorzitter: Meneer Bushoff.

00:22:21

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter, ik was even benieuwd naar welke middelen voor handhaving de VVD dan op doelt? Want er is wel ruim drie ton structureel extra begroot voor het handhaven van bijvoorbeeld de verhuurdersvergunning en dat soort zaken. En incidenteel bijna een miljoen over twee jaarschijven.

00:22:39

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Nee, wij hebben, maar ik weet niet waar ik op doel, maar dat heeft ermee te maken dat wij inzicht hebben gevraagd aan het college bij de voorjaarsnota. Daar hadden wij een motie ingediend. En die motie hebben wij niet in stemming gebracht, omdat we van de burgemeester een toezegging hebben gekregen waar hij inzicht zou geven wat we op dit moment hebben en wat we nodig zouden hebben. En dat zat hem toen in met name ook de handhaving in het Noorderplantsoen. Want u zei dat er toegezegd werd in het kader van de overlast: "Ik heb ook geen mensen om de overlast te beteugelen." Dat ging toen ook over het stadsstrand. Toen hebben wij gezegd: "Dit loopt tegen de grenzen aan. Wat zouden wij als gemeente nodig hebben om de handhaving in de openbare ruimte op orde te krijgen?" En daar is een overzicht van toegezegd en dat hebben wij niet gezien.

00:23:27

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Nee, Voorzitter, met uw toestemming. Daar ben ik ook heel erg benieuwd naar. Maar ik begreep dat u zei dat er geen extra middelen voor handhaving waren.

00:23:34

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Nee, toen zei ik: "Of zit dat juist in die extra post veilige leefomgeving?" Dan hoor ik dat graag.

00:23:41

Voorzitter: Gaat u verder.

00:23:42

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Dank. Juist ook bij ondermijnende criminaliteit en signalering van bijvoorbeeld mensenhandel kan hulp van burgers van groot belang zijn. Er zijn diverse gemeentes in Nederland die de burgers bijvoorbeeld via e-learning laten zien waar buurtbewoners op moeten letten en wat ze kunnen doen om bijvoorbeeld drugscriminaliteit uit de buurt te houden. Kent de portefeuillehouder deze initiatieven? Is dit eventueel te onderzoeken of dit voor onze gemeente ook zinvol is om in te zetten? Ten aanzien van het experiment gesloten coffeeshopketen constateert mijn fractie dat het al enige tijd stil is. Wat is de status van het experiment en bent u bereid om de raad hierover binnenkort bij te praten danwel alleen onze fractie als de rest daar geen behoefte aan heeft? De wapeninleveractie. Onze gemeente heeft meegedaan aan de landelijke inleveractie van wapens. Wij hebben gehoord wat de opbrengst is. Mijn vraag aan de portefeuillehouder is: is het college ook tevreden over deze opbrengst? Had u meer verwacht? Ik heb ergens een foto gezien, want ik weet eigenlijk niet meer of dat van onze gemeente was of dat het een ander politiebureau was ergens in Nederland, maar daar was een foto gemaakt, wat ingeleverd was. En daar stond ook een aardappelschilmesje bij. Dus ik vroeg me ook af of

het niveau van wapens dat was ingeleverd, ook zegt: daar wordt het een heel stuk veiliger van. Nee, maar het idee wat is er nou ingeleverd? Zijn er ook echt die wapens ingeleverd waarvan u denkt: nu wordt het een heel stukje veiliger? Of heeft u juist het idee dat die zich nog steeds ergens in de openbare ruimte bevinden? Dan als laatste de brandweezorg in onze gemeente. De VVD is trots op onze brandweer. Zowel de beroepsbrandweer als de vrijwillige brandweer. Ons bereiken signalen dat het werven van voldoende vrijwilligers voor de korpsen van Haren en Ten Boer lastig is. Kunt u ons daar meer over vertellen? Hoe kijkt u aan tegen de korte en middellange termijn van deze korpsen? Is opgaan in een beroepskorps van Groningen voor deze vrijwillige korpsen een overweging op korte termijn of denkt u dat nog steeds met een vrijwillig korps de zorg verleend kan worden? Tot zover.

00:25:53

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Meneer Bolle.

00:25:55

de heer Bolle - CDA: Ik wil een vraag stellen aan de VVD als dat mag. Wat is de ideale situatie voor de VVD betreffende het brandweerkorps in Haren?

00:26:06

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Ik denk dat het lastig is. Ik kan me heel goed voorstellen dat een vrijwillig korps vrij ideaal is, maar dan moet die wel goed bemand kunnen worden. Dus als dat onder druk staat dan kan ik me voorstellen dat aansluiting bij een beroepskorps de enige oplossing is. Vandaar dat ook mijn eerste vraag was: lukt het nog om voldoende een brandweerkorps in deze dorpen te hebben die ook voldoende op sterkte is waarbij we ook de uitrukken op de gewenste momenten kunnen garanderen? En dat is volgens mij, wat mijn fractie betreft, de voorvraag die beantwoord moet worden.

00:26:38

de heer Bolle - CDA: Maar, Voorzitter, mag ik toch van uitgaan dat dat het geval is? Want als dat niet zo zou zijn, dan zouden we dat toch terugzien in ieder geval in de begroting van de veiligheidsregio dat dat gesignaleerd is en dat er dus extra geld gevraagd is om die korpsen of om het beroeps korps uit te breiden? Als we dat nog niet hebben gehoord en we horen dat vandaag, dan hebben we een veel groter probleem. Want dan zouden we nu pas horen dat het eigenlijk niet goed gaat met de brandweer. Dus is het ook niet een beetje?

00:27:06

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Daarom vroeg ik ook of er op middellange termijn ook een ander inzicht is. Omdat ik weet dat de gemiddelde leeftijd van het korps vrij hoog is en dat de instroom aan de onderkant te wensen overlaat. Alleen dat is een uiteraard iets wat ik heb gehoord en ik vraag daar een bevestiging danwel een ontkenning op.

00:27:23

Voorzitter: Ik wil even checken of mevrouw Menger ook een vraag aan u heeft. We zijn ook een beetje door uw tijd heen. Want er is nog een collega die ook iets over financiën wil zeggen. Mevrouw Menger, heeft u nog een vraag? Nee? Dan voor de woordvoering, ga uw gang.

00:27:36

mevrouw Menger - 100% Groningen: Ja, dank u wel Voorzitter. Veiligheid is een uitermate belangrijk onderwerp en dit zal alleen maar toenemen in de toekomst. De samenleving

verandert in snel tempo en agressie neemt meer en meer toe. Wanneer de druk toeneemt zal ook meer inzet worden gevraagd ten aanzien van financiële middelen en mankracht. De mensen in de samenleving in combinatie met de corona-maatregelen grijpen stevig in in de veiligheidssfeer en leefomgeving van mensen. Toename van psychische problemen die zich bijvoorbeeld uiten in verward gedrag en/of erger. Meer mensen die huis en haard dreigen te verliezen en dat zien we terug in het straatbeeld. Op het moment dat de leefomgeving in steeds ernstiger vorm bedreigd wordt, dan is mijn fractie van mening dat je als gemeente stevig moet kunnen en willen ingrijpen en dan heb je daar financiële armslag voor nodig. Hier volop in investeren heeft onze voorkeur en steun. De diverse routes die de gemeente uitzet op het gebied van preventie en educatie juichen wij van harte toe. En wij vragen met klem om te onderzoeken hoe de terugkeer van wijkagenten met spreekuren in de wijk en buurt zo snel mogelijk gerealiseerd kan worden. Mensen voelen zich in toenemende mate onveilig in hun eigen leefomgeving. En gelet op diverse voorvallen die steeds vaker voorkomen, is het meer regel dan uitzondering aan het worden en dat vereist een gedegen plan van aanpak. Het feit dat de onderwereld steeds meer verweven blijkt met de bovenwereld is zeer zorgelijk en dient alle aandacht, focus en middelen om dit te bestrijden. Voorzitter, als gemeente hebben wij de taak en plicht om onze inwoners een veilige leefomgeving te bieden en alles wat in het vermogen van de gemeente ligt aan te wenden om de veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen. Dat vergt een inspanning die je met elkaar aangaat en niet mag laten verslappen. Het college spreekt over een impuls op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Mijn vraag aan u is: waar bestaat deze concreet uit en wat heeft u van uw raad nodig? Het zoveel mogelijk opleiden van mensen op diverse specifieke vakgebieden kan wat ons betreft nooit ter discussie staan. De voorzitter van de veiligheidsdriehoek heeft bij herhaling aangegeven dat er tekorten zijn qua middelen en capaciteit wat mevrouw Jacobs van de VVD ook al aangaf. Het plafond is bijna bereikt en indien er gelijktijdig excessen zouden plaatsvinden in onze gemeente dan hebben we een groot probleem. Met andere woorden: we lopen dan een onaanvaardbaar risico. Mijn fractie vindt deze constatering zeer ernstig en dringt met klem aan op wederom stevig lobbyen bij het Rijk en zo veel mogelijk inspanningen om met concrete oplossingen aandienende het probleem het hoofd te bieden. Als voorbeeld stel ik: we hebben nu een sluitingstijd. De sluitingstijd in de horeca. Alles gaat gelijktijdig dicht in de stad, dus de hele stad loopt vast om twaalf uur 's nachts. Wij zouden misschien denken aan een voorstel om dit gefaseerd te laten verlopen, zodat je problemen dan wellicht het hoofd kan bieden. Ter afsluiting. De expertsessies en acties die de gemeente met haar ketenpartners de afgelopen twee weken heeft georganiseerd vinden wij een mooie doelgerichte stap in het kweken van social awareness en het geven van voorlichting. Dit is preventie. En wat mijn fractie betreft onontbeerlijk. We hopen op voortzetting hiervan op regelmatige basis en daarnaast het tijdig evalueren van de uitkomsten. Wat ons betreft kan je hier niet voldoende aandacht voor genereren. En als dit extra investeringen vergt dan steunen wij dit van ganser harte. En de fractie van 100% Groningen sluit zich aan bij de vragen al gesteld door de VVD. Dank u wel.

00:31:20

Voorzitter: De dank u wel, mevrouw Menger. Wie mag ik dan het woord geven? Meneer Koks. Het enthousiasme spat ervan af. Ga u gang.

00:31:29

de heer Koks - SP: Ik wil niet altijd, maar goed. Zoals bekend Voorzitter is drie vijfde, oftewel 60 procent van mijn fractie op dit moment opgehokt. En heb ik de eer voor het eerst om in dit gezelschap van veiligheidsexperts en financiële wonderkinderen te mogen zitten. In die zin is het mijn maidenspeech, dus ik ga ervan uit dat het mij niet al te lastig gemaakt wordt. En anders zeg ik: "Ik weet niet."

00:31:57

Voorzitter: Meneer Bolle heeft een vraag.

00:32:02

de heer Koks - SP: Over het veiligheidshoofdstuk. Daarin staat niet al te veel nieuws en dat is ook niet raar in een beleidsarme begroting. Maar voor één doel wordt meer geld uitgetrokken. Dat is voor het terugdringen van criminaliteit en met name de poging om te voorkomen dat jongeren afglijden. Daar is onze fractie een groot voorstander van. Sinds jaar en dag roepen wij dat het aantal jongerenwerkers in wijken en dorpen uitgebreid zou moeten worden. Dat denken we nu terug te zien in de top-tien aanpak, handhavingsteams en ketenregisseur, waar in totaal 1,2 miljoen extra voor uitgetrokken wordt. De kanttekening die wij daarbij willen plaatsen is dat over deze extra inzet wel een wat erg repressieve geur hangt. Het is onderdeel van het hoofdstuk veiligheid. Aanpak en handhaving zijn zowat van de termen die daarin staan. Terwijl in onze opvatting de basis van het voorkomen dat jongeren afglijden is dat er uitgebreide activiteiten voor tieners en jongeren in de dorpen en wijken zouden moeten plaatsvinden. Activiteiten die de mogelijkheid bieden voor signalering. Helemaal als wijkagenten normaal contact kunnen leggen en jeugdhulpverleners zich een vertrouwenspositie weten te verwerven. Voor het op poten te zetten van die activiteiten zijn jongerenwerkers nodig. En accommodaties. Onderdak. De jongerenwerkers zijn nu in marginale aantallen aanwezig in de wijkteams en ook speeltuinen en buurthuizen zijn lang niet altijd even happig om hun deuren open te zetten voor die lastige tieners en jongeren. Als die basis in de wijken niet aanwezig is, blijft het dweilen met de kraan open en worden sommige jongeren een veiligheidsrisico. Onze fractie pleit er dan ook voor dat dit extra budget ertoe bijdraagt dat meer jongerenwerkers op straat en in de buurt- en dorpshuizen kunnen worden ingezet. Dit over veiligheid. Straks over financiën.

00:33:57

Voorzitter: Toch een vraag van meneer Bolle.

00:33:58

de heer Bolle - CDA: Maar bedoelt de SP dan dat we dit geld niet in gaan zetten voor waar het nu voor bedoeld is? Want dit gaat erom dat bijvoorbeeld de jongeren uit Paddepoel, die laatst in een filmpje zaten met vrij grote messen, om daar iets tegen te doen? Dat we dat geld niet daarvoor gaan gebruiken, maar dat we dit in het jongerenwerk steken? Want deze euro's kun je maar één keer uitgeven.

00:34:20

de heer Koks - SP: Wij zeggen dat het hand in hand moet gaan. Dus de preventie, om het zo maar eens even te zeggen, en de repressie moeten op een evenwichtige manier hand in

hand met elkaar gaan. Dit is, zoals wij het nu lezen en wat ik net al zei, zitten we veel aan de repressieve kant en is die preventieve kant in dorpen en wijken toch onderbedeeld.

00:34:43

Voorzitter: Wie mag ik het woord gegeven? Meneer Heemstra van de ChristenUnie.

00:34:51

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ja, dank u wel, Voorzitter. Traditiegetrouw vindt de laatste jaren de bespreking van de begroting plaats op dankdag voor gewas en arbeid. En bij dankdag kijken christenen voornamelijk terug op al het goeds dat ze in het afgelopen jaar hebben mogen ontvangen. Maar bij de begroting kijken we voornamelijk vooruit naar het komende jaar. We hebben een lastig jaar achter ons liggen en het is dan ook goed om de voorliggende begroting ook in dat perspectief te plaatsen. En wat ons betreft geeft de huidige begroting dan ook voldoende reden tot dankbaarheid. Wij kijken dan ook dankbaar vooruit naar het komend begrotingsjaar. Allereerst, als we kijken naar het deelprogramma veiligheid. Dan zijn we als fractie tevreden met het opnemen van de uitgebreide resultaten. Wat gaan we doen? Wat willen we bereiken? En de activiteiten hoe we het gaan bereiken. Maar slechts één geformuleerde effectindicator en één prestatie-indicator is wat ons betreft wat beperkt en wel erg hoog over voor het gehele brede beleidsveld veiligheid. Wij willen het college dan ook vragen hier nog eens kritisch naar te kijken. We hebben zorgen over de toename van het aantal demonstraties en maatschappelijke onrust. Dit vraagt steeds meer van de beschikbare beperkte capaciteit die vervolgens ook niet elders ingezet kan worden. En onze verwachting is ook niet dat deze ontwikkelingen af zullen gaan nemen in de komende tijd.

00:36:05

Voorzitter: U heeft twee vragen. Eerst van de heer Koks.

00:36:09

de heer Koks - SP: U maakt zich ongerust over het toenemend aantal demonstraties. Kunt u en de gevolgen die daarvan zijn, dat kan ik delen in een aantal gevallen. Dat het niet goed gaat. Maar het aantal demonstraties, dat mensen uiting geven aan hun maatschappelijke opvattingen en dat ook kenbaar willen maken op straat, daar kan toch geen mens tegen zijn? Ik weet nog uit mijn katholieke tijd te herinneren dat de processies massaal door de straten trokken. Dus waarom zou je demonstraties enzovoort niet kunnen toestaan?

00:36:40

Voorzitter: Hoeveel politie was daarbij nodig?

00:36:44

de heer Koks - SP: In die zin wel.

00:36:45

de heer Heemstra - ChristenUnie: Nou, Voorzitter, dan heb ik het misschien niet juist gezegd. Wij maken ons met name zorgen over de capaciteit die wij daarvoor in moeten zetten. Het is natuurlijk een democratisch recht om te demonstreren. Heel belangrijk. Maar als we momenteel zien tot welke uitwassen dat kan leiden, ik zeg niet dat dat altijd gebeurt, maar wel de capaciteit die daarvoor nodig is baart dat ons wel zorgen. De burgemeester heeft eerder aangegeven: ik moet de capaciteit beschikbaar houden en misschien heb ik het niet

eens nodig. Maar vervolgens ben je die beschikbaarheid wel kwijt. Dus dat is onze zorg met name.

00:37:16

Voorzitter: Meneer Koks, zou u de microfoon even willen uitzetten? En dan heeft u ook nog een vraag van de heer van Zoelen. Of was dat dezelfde vraag?

00:37:23

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Nee, dat was een andere vraag. Dat gaat even over de indicatoren. Ik deel eigenlijk de mening van de heer Heemstra wel. Alleen die begroting is zo tot stand gekomen en er is ook aan elke fractie gevraagd: welke indicatoren, hoe zou je die willen zien? En de ChristenUnie vraagt nu aan het college: wilt u daar eens naar kijken? En ik heb dan een vraag aan de ChristenUnie. Welke veiligheidsindicatoren mist u op dit moment? Kunt u daar al een voorzetje voor geven?

00:37:51

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ja, dat kan ik zeker, Voorzitter. Als wij kijken naar de indicatoren zijn ze nu inderdaad wat ons betreft heel hoog over. We weten dat we een veiligheidsmonitor hebben en ook met regelmaat zouden moeten ontvangen. Ik heb ook nog contact gehad met de ambtenaar. Die hebben we het afgelopen jaar niet gezien over 2021. En dat is wel om een beeld te geven. En op basis van die indicatoren vinden wij, of denken wij, dat het lastig is om een goed beeld te krijgen of het beleid in de begroting ook werkt? Dat is eigenlijk het antwoord.

00:38:26

de heer Heemstra - ChristenUnie: Maar door de uitbreiding van de inzet in de technische middelen, als ik het heb over de maatschappelijke onrust en de demonstraties, verwachten wij wel dat de situaties beheersbaar en waarschijnlijk ook veiliger worden. Maar in feite betreft het ook gedeeltelijke symptoombestrijding. De onderliggende oorzaak wordt niet weggenomen. En de vraag is ook hoe we de maatschappelijke onrust en de uitingen daarvan kunnen laten afnemen. Dat is een vraag waar wij als fractie ook mee worstelen en de burgemeester heeft daar bij de bespreking van het beleidskader veiligheid ook op gereflecteerd. Dan de aanpak van mensenhandel.

00:38:57

Voorzitter: Meneer Heemstra, u heeft een vraag van mevrouw Wijnja.

00:39:00

mevrouw Wijnja - GroenLinks: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik vind het wel mooi dat meneer Heemstra zegt: "Dan is sprake van symptoombestrijding." Ik dacht zelf nog aan iets anders. Want te weinig capaciteit komt ook bijvoorbeeld omdat er te weinig politieagenten zijn. Is de heer Heemstra het dan ook met ons eens dat het goed zou zijn als er in Den Haag lobby komt of loopt om te zorgen dat het politiekorps gewoon op volle sterkte is zodat zij kunnen doen waarvoor ze hier in Groningen zijn?

00:39:25

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ja, ik denk dat we daar kritisch naar moeten kijken. Maar ik denk wel dat als wij kijken wat er op ons afkomt, zeker ook als een grote stad, dat dat een reden kan zijn dat we wel extra capaciteit nodig hebben om de taken op de juiste uit te voeren en ook de veiligheid te kunnen garanderen.

00:39:41

Voorzitter: Meneer Heemstra, u zit nu op de helft van uw spreektijd.

00:39:44

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ja, dat verwachtte ik al.

00:39:45

Voorzitter: Weet dat eventjes.

00:39:46

de heer Heemstra - ChristenUnie: Nou wil ik kort even nog wat zeggen over de mensenhandel. Goed dat dat de afgelopen periode veel aandacht krijgt. Een noodzakelijke prioriteit wat ons betreft. Een goed voorbeeld is de week tegen de mensenhandel naar aanleiding van onze motie. Maar ook de expertsessie van afgelopen week. Complimenten aan de organisatie van deze evenementen. Wij vinden het belangrijk dat we daar de komende jaren goed op in gaan zetten. Er is inmiddels een plan van aanpak. Er zijn uitbreidingen van de aandachtsfunctionaris. Maar het is ook belangrijk dat we nu ook naast de beleidsmatige kant uitvoering gaan geven aan deze zaak, omdat mensenhandel iets is wat onder onze neus plaatsvindt. En ook kwetsbare mensenlevens verwoest. Ja, tot slot wil ik iets kort zeggen over het aardbevingsdossier. Daar vinden wij in de begroting niet zo heel veel van terug. Maar het is toch nog steeds zorgwekkend. Ten aanzien van het versterken en het vernieuwen blijft het een lange en complexe weg voor onze getroffen inwoners. Een weg met veel wachten, onduidelijkheden, moeilijke keuzes en vaak ook een beperkt budget. Dat maakt samen met de ingewikkelde structuur van de batches, de categorieën, maar ook de mediaberichten en de landelijke ontwikkelingen, dat het erg complex voor onze inwoners is. De komende maand zullen het plan van aanpak bespreken en zullen we hier ook uitgebreider op terugkomen. Dank u wel, Voorzitter.

00:41:10

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Venhuizen van D66.

00:41:14

de heer Venhuizen - D66: Ja, dank u wel, Voorzitter. In het programma veiligheid zien wij op zich allemaal goede investeringen en aandachtspunten binnen het beleid. We kunnen een hele reeks noemen. Goed dat het Overweeghuis en de Huiskamer worden gecontinueerd en dat er een nieuwe programma-aanpak komt voor seksuele uitbuiting enzovoort. Waar we het laatst over gehad hebben. De cybercrime, de top X aanpak voor jongeren. Nou ja, natuurlijk ook de extra handhavingscapaciteit op het gebied van een veilige leefomgeving. Misschien als aansluiting bij de vraag: is het op dit moment voldoende en hoe kijkt u daarnaar? Het zou mooi zijn als we gezamenlijk in ieder geval de samenleving weer in een wat rustiger vaarwater kunnen brengen de komende tijd. Dus ook de aandacht voor het voorkomen van onrust en polarisatie is hartstikke mooi. Opvallend is natuurlijk de reservering voor de gemeentelijke toezichtruimte. Wij begrijpen dat de politiekamer aan de Rademarkt naar Drachten verhuist. Ik neem aan dat we het dan over het hoe en wat en het alternatief nog maar even moeten hebben. Aansluitend op de expertsessie van laatst, als je kijkt naar alle technische en ook digitale middelen die de gemeente kan inzetten, dat neemt natuurlijk fors toe. We hebben vorig jaar al via schriftelijke vragen gepleit voor een ethische commissie bestaande uit bijvoorbeeld experts en bewoners die meedenkt over wat wel en

niet wenselijk is in de stad. Hopelijk wordt dat in de digitale agenda meegenomen. Maar we zouden het liefst het komend jaar al stappen zien in die richting. Wellicht dat we daar via een motie nog op terugkomen. Dank u wel.

00:42:39

Voorzitter: Ik kijk even wie ik het woord mag geven. Mevrouw Wijnja, ga uw gang.

00:42:49

mevrouw Wijnja - GroenLinks: Dank u wel, Voorzitter. Over veiligheid valt van alles en nog wat te zeggen en daar kan ik eerlijk gezegd heel lang over praten. Maar ik ga mij vandaag tot drie dingen beperken. Want wij zijn vooral heel blij met de inzet op jongerenwerk en opbouwwerk. Daar ging het net al even over. Zorg en veiligheid gaat hand in hand en dat is maar goed ook. Wat mooi is om te lezen is dat er wordt gefocust zowel op de onlinewereld als de offlinewereld. Investeren in preventie en anticiperen op ontwikkelingen in de samenleving en met name in de jongerencultuur is een diepte-investering en het is goed om dat te doen.

00:43:23

Voorzitter: Meneer Koks.

00:43:25

de heer Koks - SP: Ja. "Zorg en repressie gehaald." zei u. Nou daar ben ik het helemaal mee eens. Of vindt u dat op dit moment in de wijken en dorpen voldoende jongerenwerkers of opbouwwerkers, het is maar net hoe je het noemen wil, beschikbaar zijn om daar daadwerkelijk een preventief netwerk van activiteiten op poten te krijgen en te houden?

00:43:42

mevrouw Wijnja - GroenLinks: Wat ik weet is dat er een uitbreiding is in de afgelopen jaren en de komende tijd van jongerenwerkers. En opbouwwerkers. Want het gaat niet alleen over jongerenwerkers. En die top X aanpak waar we mee bezig gaan, dat is niet alleen een repressieve aanpak. Die is al vrij ver ontwikkeld in Amsterdam. Dat gaat niet alleen over repressie, daar zit ook jongeren- en opbouwwerk bij in. Dus zoals de heer Koks gezegd, ik hoop dat ik het zo heb gelezen, zo hebben wij het ook gelezen. Dus is volgens mij is dat alleen maar goed. Het ging net al even over die inleveractie van wapens, dat was onderdeel van de actie. Maar wat ik eigenlijk belangrijker vind, ik mocht dit jaar van dichtbij meemaken hoe de gesprekken hierover op middelbare scholen met jongeren en hun ouders werden gevoerd. Over wapenbezit. En dat is naast alleen het inleveren van wapens, denk ik nog een veel belangrijkere investering. En ik hoop dat we dat vooral blijven doen. In het veiligheidsbeleid en specifiek op jongeren, daar heb ik één kritisch puntje. Namelijk: waar zijn de jongeren zelf? Want toevallig weet ik dat er allerlei jonge en iets minder jonge mensen zijn die zich inzetten om mee te denken met het te ontwikkelen veiligheidsbeleid. Jongeren die zelf een crimineel verleden hebben of heel veel ervaring hebben in de zorg. Een gemiste kans om die kennis niet te gebruiken. En wat GroenLinks betreft moeten we dat gewoon doen. Ik heb net in een reactie op de ChristenUnie al iets gezegd over wat ik dacht toen ik las over de politiecapaciteit. Gaan we dat dan ook bij de wortel aanpakken, namelijk zorgen dat er gewoon ook meer capaciteit komt? Want volgens mij is dat hartstikke goed. Tot slot wil ik nog iets zeggen over de inzet in Groningen om een veilige en schone seksbranche te hebben. In de Tweede Kamer lag een wet klaar om behandeld te worden. De

wet Regulering sekswerk. Die is controversieel verklaard door de Tweede Kamer. En er is inmiddels breed in de richting van Den Haag, onder andere vanuit de VNG, de boodschap afgegeven dat die wet daar totaal geen bijdrage aan levert en dat we iets anders nodig hebben. Namelijk wetgeving gebaseerd op een Nieuw-Zeelands model. En eerder sloten Utrecht en Arnhem zich al aan bij deze lobby. Wellicht kan de burgemeester hier alvast iets over zeggen. Maar wij overwegen in ieder geval om volgende week een motie in te dienen om dat ook als Groningen te doen.

00:46:06

Voorzitter: Dank, meneer Bolle.

00:46:07

de heer Bolle - CDA: Maar zou het dan niet goed zijn dat we daar ook in de raad een goede discussie over kunnen hebben en dat we de verschillende varianten van die modellen, mevrouw Wijnja noemt nu het Nieuw-Zeelands model, maar er zijn ook andere modellen die van andere uitgangspunten uitgaan om die dan met elkaar te bespreken? Want het is wel in tegenspraak, volgens mij, dat Nieuw-Zeelandse model met het beleid dat we nu als gemeente Groningen hebben.

00:46:36

mevrouw Wijnja - GroenLinks: Nou, dat is niet helemaal mijn analyse van de situatie. En waarom ik vooral vind dat het nu heel goed kan, is A. omdat het een lobby-motie is, maar B. omdat de VNG eigenlijk eenzelfde soort iets heeft gezegd. En het is op zichzelf helemaal niet raar om op het moment dat binnen de VNG breed iets wordt opgemerkt en wordt gezegd, om daar dan als raad bij aan te sluiten.

00:47:01

de heer Bolle - CDA: Nee, op zichzelf niet. Maar het is toch ook niet vreemd, of tenminste, juist als het een lobby-motie is, zou het moeten betekenen dat je daar dan als grote meerderheid van de raad achter staat. En dan zou je volgens mij moet zeggen: "Laten we dat eerst goed bespreken voordat we het college op pad sturen om onze gezamenlijke opvatting te lobbyen in Den Haag." Even los van wat VNG daar dan van vindt, want dat vind ik minder interessant eerlijk gezegd.

00:47:27

mevrouw Wijnja - GroenLinks: Nou ja, volgens mij gaat vooral over de volgorde van dingen. Dit is een punt dat daar aan de orde is gekomen, waarvan wij in ieder geval dachten, en meerdere partijen in de raad overigens, dat is volgens mij heel goed om ons aan te sluiten bij die lobby. Daarom hebben we met elkaar gesproken en overlegd om dat ook te doen. En ik denk zelf dat dat prima bij de begroting kan.

00:47:54

Voorzitter: Anders leidt dat het ordevoorstel van uw kant, denk ik, meneer Bolle.

00:47:57

de heer Bolle - CDA: Dat denk ik niet, Voorzitter, want volgens mij mag een raadslid gewoon altijd een motie indienen. Dan kan ik ordevoorstellen doen totdat ik een ons weeg.

00:48:06

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft nog een vraag aan mevrouw Wijnja.

00:48:08

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Nee, maar volgens mij is, Voorzitter, met permissie, missen we dan het debat dat daarover gaat? Dan is het inderdaad een motie en dan zijn we niet gewend om daar een debat over te voeren. En volgens mij is dat nou juist het punt dat meneer Bolle probeert te maken. Als we dat op een ander moment doen en we het agenderen, dan kunnen we het er uitgebreid over hebben.

00:48:30

mevrouw Wijnja - GroenLinks: Nee, ik snap het punt wel, ik zeg alleen: "We zijn wel vaker gewend bij de begroting om moties te behandelen en in te dienen." Daar kun je dan op dat moment over praten. Wat de heer Bolle volgens mij graag zou willen, is om dat als apart agendapunt te behandelen. En wat ik zeg is: "Er is een meerderheid van deze raad die er in ieder geval over na wil denken om dat wel bij de begroting te doen." En volgens mij kan dat dan prima.

00:48:59

Voorzitter: Ik denk dat we hier een punt achter moeten zetten. Dan een laatste.

00:49:02

de heer Bolle - CDA: Dank u wel, Voorzitter. Ja, en mijn punt is dan, omdat we met ons Groningse prostitutiebeleid eigenlijk al heel veel hebben voorgesorteerd op die wet die nu controversieel is verklaard. En nu zegt eigenlijk mevrouw Wijnja: "Daar zijn we blij mee dat die controversieel is verklaard, want we willen eigenlijk een ommezwaai." Dat betekent ook een ommezwaai van het Groningse beleid. U knikt nee, Voorzitter, maar dat is wel volgens mij wat de motie behelst. Maar goed, we kunnen ook gewoon volgende week dat debat houden.

00:49:37

Voorzitter: Laten we dat doen. Daar ga ik naar de heer Sijbolts voor de woordvoering. Meneer Sijbolts, als u wilt dan mag u van wal steken.

00:49:55

de heer Sijbolts - Stadspartij: Voorzitter, mijn microfoon ging niet aan. Dank. Laat ik beginnen mijn complimenten te maken in de eerste plaats aan de heer Koks die heel veel wijze woorden heeft gesproken waar ik mij graag bij aansluit en daarmee ook hoop dat de heer Koks wat vaker in dit soort commissies aanschuift. En vervolgens ook grote complimenten en waardering van de Stadspartij voor onze medewerkers van toezicht en handhaving. Dat heb ik volgens mij bij het voorjaarsdebat ook gedaan en dat doe ik via deze weg nog een keer. En dan heb ik ook meteen een leuk opstapje naar de bijdrage van mevrouw Jacobs over toezicht en handhaving. De Stadspartij is toch wel wat teleurgesteld dat we toch met een aantal partijen in deze raad al meerdere jaren, ik ga niet zeggen twaalf jaar, zo lang als ik hier zit, maar het komt wel in de buurt, vragen we om meer handhaving en meer budget voor handhaving en we zien er nog niet zoveel van. De burgemeester heeft volgens mij tijdens het voorjaarsdebat daar wel een soort van toezegging over gedaan. Wij hadden dat graag geregeld bij de begroting. Dus ik ben benieuwd naar de reactie van de burgemeester daarop. Evenals de ChristenUnie is het ons opgevallen en dat stelde ons toch wel echt teleur dat over de aardbevingen in de hele begroting niet meer zo veel geschreven staat. Het hoeft wat ons betreft niet een volledige paragraaf te zijn, zoals in de vorige begroting, maar iets

meer aandacht daarvoor. Wij hebben dat eerder dit jaar ook al eens aangestipt toen wij het veiligheidsbeleid bespraken. Wij vinden de grote gevolgen van de gaswinning, nadelige gevolgen, zeker in relatie tot de veiligheid, wel zo belangrijk. Dat dit wat ons betreft, ook al is die begroting wat uitgekleeft, een prominentere plaats verdient in deze begroting. Voorzitter, tot zover.

00:51:42

de heer Sijbolts - Stadspartij: Dank u wel, meneer Sijbolts. Wie dan voor de woordvoering? Mevrouw Blauw van de PVV.

00:51:48

mevrouw Blauw - PVV: Ja, dank u, Voorzitter. Veiligheid. Voor de PVV een belangrijk onderdeel en prioriteit. Ik kan me veel al wel aansluiten bij de woorden van de Stadspartij. Er staan veel goede onderdelen in deze begroting. Wij hebben toch een paar vragen. Op bladzijde 75 staat dat de coronapandemie op zijn retour lijkt. Waarop baseert het college deze stelling? Gisteravond werden er namelijk tijdens de persconferentie meer maatregelen aangekondigd omdat het juist slechter gaat. Maatregelen die overigens wat ons betreft totaal onzinnig en onnodig zijn. Maar dat even terzijde.

00:52:24

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:52:26

mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Ah mevrouw Blauw, volgens mij weet u toch ook wel dat deze begroting al eerder in uw postvakje lag dan gisteravond? Ik snap wat u zegt, maar volgens mij hadden we allemaal de hoop. Ik ga helemaal niet voor het college antwoorden. Dat zou ik nooit doen. Maar dat u zegt: "In het licht van de persconferentie van gisteren snap ik de tekst van de begroting niet." Volgens mij hadden we hem drie weken geleden al.

00:52:48

mevrouw Blauw - PVV: Ja, dat klopt. Maar toen ging het ook niet beter. En op z'n retour lijkt helemaal niet, want we waren ook bezig met coronapassen en volgens mij is het dan niet dat dat beter gaat. En dat er alleen maar meer maatregelen aangekondigd zouden worden. Dus ik snap de woorden niet helemaal van de VVD. Dan asielopvang in de stad. We hebben vragen gesteld over kosten en veiligheid. Hoe gaat het college anticiperen op een toename van onveiligheid dat dit met zich mee kan brengen? En dan zagen we ook dat er een fenomenen onderzoek in Noord-Nederland uitgevoerd gaat worden naar polarisatie en radicalisering extremisme en terrorisme. Wij vroegen ons af hoe dat er precies uit ziet. Dank u, Voorzitter.

00:53:29

Voorzitter: Wie mag ik dan het woord geven voor de woordvoering? Dit is een soort van staidown. Kijken wie er als eerste knippert. Meneer van Zoelen. Ga uw gang.

00:53:47

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, dank, Voorzitter. Ik had eigenlijk helemaal niet zoveel, want ik vind de punten die er staan, daar kunnen we ons wel in vinden. Maar wat mij wel opviel is wat er staat: de aard en omvang van de crisis verandert. Risico's en crisis zijn steeds meer onvoorspelbaar geworden en zijn vaak ingewikkelder dan een grote brand en ze gaan over regio- en landsgrenzen heen. En de huidige crisisorganisatie is ingericht op een

kortdurende crisis en onvoldoende toegerust op een langdurige crisissituatie. En waar ik dan wel benieuwd naar ben, ik zie dan niet: wat gaan we eraan doen en wat willen we daarmee bereiken? Dat lees ik niet terug. En dan ben ik wel benieuwd. Ik vind het een belangrijke constatering. De coronacrisis heeft heel veel impact op veiligheidsthema's wat we nu zien. Polarisatie. Er is ook door iemand aardbevingen genoemd. Eigenlijk is dat ook een langdurige regio-overstijgende crisis. Dus misschien kan dat daar ook in voorkomen. En dan ben ik wel benieuwd hoe dat vormgegeven kan worden. Ik kan me vinden in de opmerking van de ChristenUnie over de indicatoren. Ik kijk er ook een beetje raar tegenaan. De prestatie-indicatoren kunnen we terugvinden. Maar één samengestelde effectindicator is misschien straks wel moeilijk om vergelijkingen over jaren te maken en misschien wil je dan toch per beleidsthema wel een effectindicator. Wat wij wel missen in deze beknopte, het is goed dat de paragraaf nu veel beknopter is, maar wij missen nu wel wat aandacht voor dieren erin. Want veiligheid gaat ook over dieren. En ja, wij zouden eigenlijk wel graag willen zien, daar hebben we al vaker aandacht voor gevraagd, bijvoorbeeld inzet van politiehonden en politiepaarden bij demonstraties zien wij liever niet. Misschien dat wij daar ook nog moties over gaan indienen. Brandveiligheid dat zouden we ook graag willen inzien. Als het gaat over brandveiligheid gaat dat natuurlijk ook over dieren. Bijvoorbeeld, wordt er nog aan preventie gedaan of voorlichting aan stallen of mensen die dieren houden? En ik denk dat ik er hier wel mee ben. En ik wil me eigenlijk ook aansluiten bij de opmerking van D66 over de ethische commissie. Dank u wel.

00:56:01

Voorzitter: Ik kijk even naar mijn scherm. Ja, meneer Bosch, ga uw gang.

00:56:06

de heer Bosch - Student en Stad: Ja, dank u wel. Dank u wel, Voorzitter. Ook ik kan het op zich erg kort houden. Wat wij hier zien in de begroting op het onderdeel veiligheid, daar kunnen wij ons eigenlijk heel goed in vinden. Wij snappen waar het college zich op inzet en kunnen de inzet van zowel preventief als repressief goed voor ons zien. Zaken als de top X en de cybercrime, dat vinden wij belangrijke zaken en wij zien dat goed terugkomen. Dus daarin verder geen aanvullingen. Dank u wel, Voorzitter.

00:56:43

Voorzitter: Dank u wel. Dan komen we onvermijdelijk bij de heer Bushoff terecht van de PvdA.

00:56:48

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, dank u wel, Voorzitter. Het is wel van belang dat mensen zich veilig voelen. Dat je je veilig voelt thuis, dat je je veilig voelt online, op werk en op school. Want als je je niet veilig voelt, dan kun je ook niet je vrije leven leiden zoals jij dat wilt. En daarom is die veiligheid dus eigenlijk een cruciaal thema. Er valt van alles over te zeggen, maar ik wil er omwille van de tijd eigenlijk drie punten uitpakken. En er moet mij als eerste van het hart dat intimidatie van journalisten, wat we het afgelopen jaar hebben gezien, echt volstrekt onacceptabel is. En natuurlijk, als er zelfs een aanslag wordt gepleegd, is het goed dat het OM daar natuurlijk vervolging voor instelt. Maar als gemeente moeten we natuurlijk ook optreden tegen intimidatie van vastgoedmakelaars tegen journalisten in Groningen. En het is mooi om te zien dat we dat in deze begroting ook gaan doen. Onder andere naar aanleiding van de motie van de Partij van de Arbeid voor het inrichten van een

pandbrigade. We gaan dus structureel ruim drie ton inzetten voor het handhaven van de verhuurdersvergunning. Daarnaast gaan we nog eens incidenteel, over twee jaarschijven, bijna een miljoen uittrekken om de grootste raddraaiers in de vastgoedmarkt aan te pakken. En dat is hartstikke goed dat we dat doen. Voorzitter, dan een tweede punt.

00:57:56

Voorzitter: Voordat u dat doet, heeft u een vraag van de heer van Zoelen.

00:57:59

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, dank, Voorzitter. Ja, intimidatie is een heel belangrijk thema. Het is goed dat de PvdA dat aanstipt. Alleen het valt mij dus op dat het nu helemaal over journalisten en de vastgoedsector gaat. Ziet de PvdA dat ook breder? Er zijn ook wetenschappers die geïntimideerd worden. Er zijn politici die geïntimideerd worden. Dus ziet u het breder dan alleen journalisten die bedreigd worden?

00:58:20

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, ik denk dat bijna een retorische vraag is, Voorzitter. Natuurlijk ziet de Partij van de Arbeid het breder dat intimidatie van wie dan ook niet door de beugel kan. Maar in dit geval gaat het natuurlijk erover dat we het afgelopen jaar hebben gezien dat in dit geval vastgoedmakelaars of huisjesmelkers intimidatie niet schuwen van hun huurders, maar ook niet van journalisten. En daarom is het goed dat we daar als gemeente ook echt tegen optreden. In dit geval met is structureel ruim 300.000 euro extra naar aanleiding van die motie van de Partij van de Arbeid onder andere en incidenteel dat miljoen wat we uittrekken om de ergste raddraaiers aan te pakken. Een andere vraag, Voorzitter, die sluit aan bij een discussie die hier al door een aantal mensen is opgebracht. Dat gaat over de kant tussen investeren in de repressieve kant van veiligheid en de preventieve kant. En als ik het goed begrijp heeft de burgemeester een tijdje geleden het manifest Dicht de kloof ondertekend, wat juist gericht zou moeten zijn op het investeren in sociaal perspectief in wijken waar dat het hardste nodig is. Ook voor jongeren. En ik was eigenlijk wel benieuwd wat de status daarvan is en of we al zicht hebben als Groningen op middelen daarvoor? Want als we juist daarvoor middelen krijgen, dan kunnen we investeren in extra opbouwwerken zoals ook de Partij van de Arbeid graag zou zien. En dan het derde punt, Voorzitter. Er gaat natuurlijk best wel heel erg veel geld om in onze samenleving, dat weten we allemaal. En soms is dat geld niet eerlijk verdiend en raakt dat toch vermengd met de bovenwereld. Bijvoorbeeld in de vastgoedsector. En eigenlijk hebben we daar heel erg weinig grip op en eigenlijk heel erg weinig zicht op of al het geld dat omgaat in de vastgoedsector of dat op een eerlijke manier is verdiend. En het is een heel makkelijke manier om in ieder geval zwart geld natuurlijk wit te wassen. Dus onze vraag aan de burgemeester is of er ook middelen zijn die de burgemeester zou willen inzetten, of die hij voorhanden heeft of dat hij daar een overzicht van kan aangeven, wat wij als gemeente zouden kunnen doen om meer inzicht te krijgen in het geld dat omgaat in de Groningse vastgoedsector en of we ook middelen hebben als gemeente om daarop te acteren als er iets niet in de haak is? En daarbij aansluitend zien we natuurlijk ook dat er best wel veel bedrijfjes zijn, zoals bijvoorbeeld nagelstudio's en kappers in Groningen. En als je alle kappers en nagelstudio's bij elkaar optelt, dan zou je denken dat Groningen of de omvang van New York heeft of dat we allemaal kaal zijn en gelakte nagels hebben. In deze zaal zie ik alleen de heer Koks heel moeilijk kijken.

01:00:42

de heer Koks - SP: Volgens mij gaat u ook iedere week naar de kapper.

01:00:44

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Maar volgens mij is dat niet de observatie die ik heb en doet dat dus wel de wenkbrauwen fronsen dat er zo ontzettend veel van dat soort zaakjes in Groningen oppoppen. En nou hebben ze in Tilburg zo'n zelfde soort probleem gehad, in dit geval met autoverhuurbedrijven, daar hebben ze toen een vergunningstelsel voor ingesteld zodat je ook een bibob-toets kan doen. En wat bleek? Heel veel van die bedrijfjes gingen die vergunning niet meer aanvragen. Dus mijn vraag is eigenlijk: heeft de burgemeester er ook behoefte aan dat er in Groningen ook voor bepaalde branches een dergelijke vergunning wordt ingesteld? Of denkt de burgemeester dat dat ook nodig is om meer grip te krijgen op bepaalde branches in Groningen om die vermenging tussen geld uit de onderwereld en bovenwereld beter te kunnen aanpakken? Daarbij wou ik het even laten voor nu.

01:01:29

Voorzitter: Hartstikke goed, meneer Bolle heeft u nog een vraag aan de heer Bushoff?

01:01:32

de heer Bolle - CDA: Nee, mijn vraag is al beantwoord inmiddels.

01:01:34

Voorzitter: Dan heb ik nog meneer van der Laan en Moerkerk. Oh, sorry. Ja, helemaal goed. Meneer van der Laan heeft u iets voor de woordvoering? Oké. Dan denk ik dat we erdoor zijn. Ik kijk nog even naar mijn scherm. Meneer Sijbolts ook geen vragen meer. Dan geef ik het woord aan het college voor de beantwoording.

01:02:03

Burgemeester Schuiling: Voorzitter, het zijn wat uiteenlopende vragen, dus ik kan bijna niet in een samenhangend betoog alle punten langslopen, maar ik zal het toch proberen. En anders zal ik maar wat staccato op de vragen ingaan. Maar even in algemene zin maak ik me ernstig zorgen over het veiligheidsbeeld in Nederland. Dat heeft te maken met een er een aantal ontwikkelingen die we vorige week ook besproken hebben in een wat mij betreft buitengewoon goede sessie, die ook voor herhaling vatbaar is. En die bewegingen die zitten in toenemende onrust in onze samenleving, waarvan we natuurlijk nog niet precies kunnen overzien wat daar nou eigenlijk de grondslag van is. Of dat nou alleen ligt aan de effecten van corona of dat er andere ongenoegen is. Waar ik me ook wel weer wat bij kan voorstellen. Maar de heftigheid en de omvang daarvan is best indrukwekkend en vergt heel veel capaciteit. Tweede punt van zorg, dat is de nieuwe criminaliteit. Cybercriminaliteit die ongelooflijk ontwrichtende effecten heeft in onze samenleving. Want als het vertrouwen in betaalsystemen wegraakt, dan zijn we met elkaar, denk ik, ongelofelijk ver heen. En af en toe dreigt dat wel. Het derde punt van zorg, dat is de ondermijning. Daar is zojuist wat erover gezegd. Daar ga ik nog wat specifiek op in zo. Maar we zien dat er in een aantal opzichten bewegingen bezig zijn waarbij men op illegale wijze of nagenoeg illegale wijze aan het geld komt. Dat moet z'n weg weer vinden in de bovenwereld. En vervolgens zien we, bijvoorbeeld in de vastgoedsector, dat er hele wijken worden opgekocht. En ik heb de indruk dat we in Groningen nog op tijd kunnen zijn. Maar dan moeten we wel gaan handelen. En

we hebben daar een paar uitwassen inmiddels al van meegemaakt. En dan hebben we nog een aantal nieuwe fenomenen, om het zo maar te zeggen, die in intensiteit toenemen. Daar zal ik zo nog even wat meer op ingaan. Maar ik denk daarbij bijvoorbeeld aan personen met verward gedrag wat er erg veel inzet vereist. Voor een deel kom ik straks terug bij de raad naar aanleiding van een onderzoek dat op dit moment loopt door Tops en van der Torre en dat gaat heel specifiek over de ondermijnende activiteiten. Heel erg toegespitst op Groningen. Maar daarbij zullen we natuurlijk ook wel gaan zien dat er regionale verbanden zijn. En ik heb hen ook gevraagd om een overzicht te maken: zitten we nou met onze capaciteit een klein beetje aan de goede kant of aan de onderkant van de streep? Als ik dan een vergelijking trek, bijvoorbeeld met Nijmegen, wat ook een studentenstad is, maar wel aanzienlijk kleiner, dan heeft men daar 30 FTE capaciteit bij 15,6. Dus u kunt ongeveer wel nagaan waar het antwoord naartoe gaat. Dat moet natuurlijk allemaal gemotiveerd worden en dat wil ik ook eerst delen met het college. Maar ik kan u wel een klein tipje van de sluier inmiddels oplichten. Ten aanzien van de ondermijnende criminaliteit. Daar zit dus ook de mensenhandel en arbeidsuitbuiting in en ook de prostitutie. Hebben we gezien vorige week dat de verschijnselen daarvan buitengewoon ernstig zijn en ongelooflijk ontwrichtend in de samenleving. Niet alleen voor de personen zelf, maar dat er ook een aantal fenomenen en krachten omheen spelen waarvan je denkt: ja, dat moet je toch echt werkelijk met wortel en tak kunnen aanpakken. Dat kunnen we niet. En ik moet daarbij denken aan een omvang van acht tot tien FTE. De cybercriminaliteit waar we voor een deel nu op gaan inzetten. Ook dat vergt een heel specifieke kennis en ook voldoende mankracht om daar vervolgens aan te kunnen pakken. En u moet daar denken in de orde van grootte van zes ton. En het aanpakken en versterken van personen met verward gedrag, ook weerbaarheidsprogramma's voor jongeren en drugs, twee onderwerpen waar we gelukkig in deze begroting al extra middelen voor uittrekken, maar ook daar kunnen we natuurlijk wel wat extra energie in steken. Ik denk dat het verstandig is en nou kom ik ook op de vraag van mevrouw Jacobs zal de VVD terug. We zijn een aantal benchmarken naar het opstellen op dit moment. Dat gaat ook over de BOA-toezicht en handhavingscapaciteit. We doen in deze begroting al een paar forse stappen. Daar ben ik ook ongelooflijk blij mee. Het is ook heel betekenisvol. Maar we zijn er nog niet. En ik denk dat het goed is in het overdrachtsdocument van het college en ook ten behoeve van de formatieonderhandelingen dit punt nadrukkelijk mee te nemen. Het rapport van Tops en van der Torre dat zal nog separaat aan de raad worden aangeboden en wellicht dat dat ook nog weer de grondslag biedt voor een verder gesprek met elkaar over de vraag: wat staan we eigenlijk toe en wat willen we toestaan aan allerlei krachten die we wat mij betreft liever niet in deze stad actief hebben? Als ik bijvoorbeeld kijk naar de vastgoedsector.

01:07:58

Voorzitter: Meneer Sijbolts, u heeft een vraag hierover.

01:08:02

de heer Sijbolts - Stadspartij: Ja, dank u, Voorzitter. Ja, ik hoorde de burgemeester volgens mij zeggen: "Het is natuurlijk goed dat die benchmark wordt uitgevoerd." Maar volgens mij hoorde ik de burgemeester in een bijzin tussendoor zeggen: "Dat dat dan betrokken moet worden bij de college-onderhandeling." Dat is na de gemeenteraadsverkiezingen. Proef ik

daaruit dat deze kwestie en aandacht en prioriteit voor dit punt binnen de huidige coalitie misschien wat lastig ligt?

01:08:29

Burgemeester Schuiling: Dat is niet aan mij om daarover te oordelen. Ik probeer zo goed mogelijk u van informatie te voorzien en dan zijn de politieke keuzes vervolgens aan de gemeenteraad. Maar ik constateer ook dat we in deze begroting al een aantal stappen zetten. En ik geef ook aan dat ik daar blij mee ben. En ik geef ook aan dat er nog een onderzoek loopt op grond waarvan de raad nog tot een veel fundamenteelere keuze kan komen over versterking van de afdeling die zich met een aantal zaken bezighoudt. Wij hebben ten aanzien van de Boa's natuurlijk ook een beroep kunnen doen, en daarom is het ook niet helemaal een representatief geheel op de coronamiddelen en dat maakte die benchmark ook een klein beetje moeilijk. Ik heb die toezegging inderdaad gedaan. Vervolgens zag ik enorme fluctuaties waarbij we voor een deel de zaak konden aftoppen omdat we extra middelen kregen vanuit de coronabudgetten van het Rijk. Die hebben we ook benut. Die waren ook heel hard nodig, maar we zijn er daarmee nog niet. En vervolgens klopt het dat ik met een aantal collega's het manifest hebben ondertekend. Dat is onderdeel van de coalitiebesprekingen die voor een deel morgen ook in Groningen plaatsvinden. En in het huiswerk dat mevrouw Kaag en meneer Rutte meekregen afgelopen zomer van de informateur, ben ik in ieder geval blij dat het gedachtegoed van het manifest in hun tekst is beland. En dan ga ik er maar vanuit dat dat ook overeind blijft in het regeerakkoord. Wanneer dat ook maar moege komen. Maar dat is in de toekomst geschreven. Dat daarover. Dus de status van het manifest waar meneer Bushoff naar vraagt dat heb ik daarmee beantwoord. En daarnaast hebben we ook nog de regiodeal. En in die regiodeal zit precies de combinatie tussen leefbaarheid, dus dat is meer de preventieve kant, en de zorg en veiligheid. En als dat wordt gehonoreerd dan kunnen we daar ook nog wat extra middelen uit te krijgen om zowel aan de preventieve kant als aan de repressieve kant en helaas is dat nodig, ook bij jongeren, om daarin op te treden. Dan ga ik nu even een heel puntsgewijs, staccato, een aantal concrete vragen langs. De gesloten coffeeshops daar hebben we vorige week een bijeenkomst over gehad, digitaal, daar kom ik binnenkort over bij u weer op de lijn. Maar de conclusie, de afdrank van die digitale vergadering was dat er eigenlijk nog weinig nieuws viel te melden omdat het verloop van het aanwijzen van de telers nog niet dat tempo heeft wat we ervan verwachtten. Met dubbel T. Bent u tevreden over de wapeninleveractie? Het is maar hoe je het bekijkt. Ik zie het vooral in de trant, zoals mevrouw Wijnja het ook verwoord. Het is heel goed dat het gesprek daar op heel veel scholen over is begonnen, maar wat je niet ziet dat weet je niet. Daar heb je overigens een vermoeden van. Ik was onder de indruk van de kunstzinnigheid van een aantal van de ingeleverde wapens, moet ik zeggen. Wel kunstwerkjes af en toe. Maar of het nou voldoende is of niet, ja, ik denk dat degene die ongelooflijk gehecht is aan z'n wapen dat niet heeft ingeleverd. Maar tegelijkertijd zit de betekenis ervan er natuurlijk in dat scholen nog eens even heel nadrukkelijk hierbij hebben stil willen staan. Afgelopen vrijdag hebben we als veiligheidsregio en GGD een bijeenkomst gehad waarin we gesproken hebben over de opgave voor zowel de veiligheidsregio, de GGD en daarbinnen ook de brandweer. Ik kan erover zeggen dat we zeer hechten in onze regio uiteraard aan de vrijwilligheid, omdat de vrijwilligheid de basis is van de brandweer in onze regio. Tegelijkertijd zien we dat het ook

heel moeilijk is om mensen nog steeds te motiveren om dat gedurende heel lange tijd te doen. We zullen dus antwoord moeten geven op de vraag: hoe houden we de brandweer aantrekkelijk? Daar zijn nu stappen voor gezet om met een nieuw dekkingsplan te komen en ook met een andere manier van kijken. De afspraak die we hebben gemaakt met Haaren die blijft natuurlijk overeind staan. Er wordt gebouwd aan de kazerne, Ten Boer moeten we nog eens even goed naar kijken vanwege het feit dat daar ook aardbevingsschade is. Maar ook daar zullen we naar kijken. Maar in de basis hebben we dus eigenlijk een principiële discussie te voeren over hoe verzorgen we onze brandveiligheid en hoe maken we van onze veiligheidsregio, een antwoord op de heer Van Zoelen, een veel duurzamere organisatie. En dat geldt eigenlijk ook voor de GGD. En dat gesprek dat zijn we afgelopen vrijdag begonnen en ik denk dat ik daar ergens in het voorjaar bij u op terug ga komen. Dat ik zeg: "Nou, dit is de oogst van ons gesprek." En dan wil ik ook graag van u horen hoe u er tegenaan kijkt. Ik kan u één ding wel verklappen: ik denk dat de wethouder van financiën een ernstig gesprek met mij gaat voeren na afloop van deze avond, want ik heb net een paar getallen genoemd waarvan hij natuurlijk ook al achteroverslaat. Maar de brandweer en de veiligheidsregio vormen nu ongeveer een kraakwacht aan de Sontweg. Dat zal niet zo blijven. Met andere woorden, bereidt u zich maar voor op een aanzienlijk hoger budget voor de veiligheidsregio. Dan ben ik die tenminste maar even kwijt om het zo maar te zeggen. Maar het is niet anders. Want ja, we zitten nu gewoon in een afgeschreven pand voor een appel en een ei. Dan mevrouw Menger die zegt: "Misschien is het goed om iets te doen met die vierentwintig-uur op sluitingstijd." Ik heb dat een en andermaal ook betoogd dat dit niet zo'n heel handige manier is om dat probleem aan te pakken. En ook gezegd: "Ik begrijp niet helemaal goed waarom het Rijk zich uniform, bij dit onderdeel tenminste, bemoeit met de sluitingstijden in elke gemeente." En ook bepleit dat we dat iets anders zou inrichten, maar dat is gewoon rijksbeleid. Ja, ik kan 100% Groningen niet weerhouden van initiatieven. Ik denk dat ik het op voorhand best redelijk met hen eens zal zijn, maar ik krijg het er niet door op rijksbeleid. Dan kom ik bij meneer Koks die ik natuurlijk in de eerste plaats van harte feliciteer met zijn maidenspeech. Dat je dat toch op die leeftijd nog mag meemaken. Dat is wel fantastisch. Maar in alle serieuzeheid, we zijn het heel erg eens dat natuurlijk het veiligheidsbeleid begint bij een goede preventie. Ook op tijd bij jongeren. En ik denk dat ik in mijn toelichting op alle maatregelen die we bijvoorbeeld bij de jaarwisseling nemen in Hoogkerk, om maar even een voorbeeld te geven, dus niet extensief, maar voldoende duidelijk maak dat er echt ongelofelijk veel inzet aan de voorkant zit om te voorkomen dat op enig moment onthechte jongeren hun eigen vertier gaan zoeken. Hebben we dan voldoende wijkagenten of hebben we voldoende politiecapaciteit? Het antwoord daarop heeft u kunnen lezen. Het antwoord is: nee. Niet voor niets heeft een aantal collega's, ook door mij daarin gesteund, gevraagd om versterking van de rechtsstaat in de orde van grootte van 1,3 miljard euro. En daar zit dus ook meer politiecapaciteit in. Het werk wordt ingewikkelder, er worden hogere eisen gesteld en soms dan is de politie buitengewoon succesvol en vervolgens zien we dat de opvolging daarvan bij het openbaar ministerie of bij de rechter nog weer een hele tijd op zich laat wachten. Meest recente voorbeeld, ik heb het ook vorige week genoemd, dat zijn natuurlijk de boerenprotesten. Eigenlijk kun je het toch gewoon rechtsstatelijk niet maken dat twee jaar geleden een incident heeft plaatsgevonden voor de deuren van het provinciehuis en dat de rechtszaak twee jaar later pas plaatsvindt. Dat geeft dus aan, zonder te wijzen naar iemand, dat in ieder geval hier iets fundamenteel

rechtsstatelijk misgaat. En dat is één van de achtergronden naast de andere die ik heb genoemd, dat we hebben gezegd: "Eigenlijk zou er 1,3 miljard bij moeten." De heer Heemstra heeft gevraagd naar de verdere voortgang rond de mensenhandel. We hebben daar vanochtend samen met wethouder Diks over gesproken. Naar de hele opvolging daarvan. En ik hoop dat wij dan in januari-februari met de raad daarover het gesprek verder kunnen voeren. Dus dat komt dan uw kant op. Dan was er een klein debatje tussen mevrouw Wijnja en de heer Bolle en mevrouw Jacobs over de motie die GroenLinks de vorige raad heeft aangehouden rond het sekswerk. Ik kom daarover nog met een apart memo uw kant op. Ik vind het zelf een ingewikkelde zaak. De wet is inderdaad voor een groot deel op het Gronings model gebaseerd en ik weet het gewoon nog niet goed hoe ik op de motie, die voorlag van de kant van GroenLinks moest reageren. En ik kan me ook voorstellen dat wordt gezegd: "Nou, het is toch controversieel, laten we het dan nog even goed met elkaar tegen het licht te houden." Maar ik kom er eerst nog even met een memo over. Dus die toezegging doe ik u. En dan heeft u zelf alle ruimte om uw weg daarin te vinden. Er zijn vragen gesteld waarom we wat minder aandacht, lijkt het, voor de aardbevingen. Eigenlijk is het antwoord: omdat het een lopend dossier is wat ongelooflijk veel energie van ons vergt. Dat doen we met liefde, omdat het ongelofelijk ontwrichtend werkt in onze samenleving. Maar het is een lopend dossier. Morgenochtend bij de informateurs heb ik het daar ook weer over. Dan zijn we daar en zullen we het er weer over hebben. Ook bepleiten dat de snelheid in komt. U kent onze opvattingen daarover. En we zullen het weer onder de aandacht brengen. Ik waardeer het buitengewoon dat de informateurs en ook de formerende partijen naar Groningen komen om zich ook zelf op de hoogte te stellen daarvan. Dat is echt betekenisvol. Maar het is niet een onderwerp dat aan onze aandacht ontsnapt. De Partij voor de Dieren heeft aandacht gevraagd voor de inzet van politiepaarden en honden. We hebben daar twee jaar geleden ook al een keer over gesproken. Ik kan de heer van Zoelen verzekeren dat we natuurlijk heel terughoudend zijn bij de inzet van deze dieren bij de politietaken. Maar dat het soms helaas wel noodzakelijk is en ook buitengewoon effectief. Maar dat we uiteraard goed zullen zorgen voor zowel de paarden als de honden. U heeft ook twee jaar geleden aandacht gevraagd voor de veiligheid, brandveiligheid in stallen. Dat punt heb ik toen ook doorgegeven aan de brandweer, die mij daarop hebben verzekerd dat zij ook regelmatig, althans in onze gemeente, met mensen daarover spreken. Ik denk dat het ook nog een beetje aan ons is om te kijken bij verleende bouwvergunningen of werkelijk aan alle eisen wordt voldaan. Ik moet u wel zeggen dat in ieder geval bij mij, en twee jaar geleden hadden we natuurlijk een reeks van incidenten, maar elke keer weer als ik zo'n stalbrand zie, de maag omdraait ongeveer. Dat we dat in een beschaafd land als Nederland nog steeds toestaan. Daar verschillen wij denk ik niet over van mening. Maar het betekent wel dat wij in onze bouwvergunningen en in onze toezicht en ook in onze voorlichting, alles moeten doen om mensen die wel hun activiteiten daarin kiezen, te helpen om dat te voorkomen. En de laatste opmerking wat mij betreft naar de Partij van de Arbeid. Met u ben ik buitengewoon blij dat we in deze begroting extra inzet gaan plegen om de verhuursector, waar het allemaal niet koosjer is, althans daar, die vastgoedondernemers onder de loep te nemen. Wij hebben een verhoogde inzet op de Bibob-toets. Dat zal ons niet door iedereen in dank worden afgenomen. Dat weet ik inmiddels zelfs wel zeker. Maar we doen dat niet om wie dan ook maar te plagen. Integendeel. Het gaat erom dat mensen met de beste bedoelingen bij de ontwikkeling van

de stad een plek krijgen en mensen die dat niet hebben, ook geweerd worden. En dat pakken we nu zeer actief op. Wat er precies omgaat in de vastgoedsector en hoe zich dat verhoudt tot onze inzet, daar heb ik net al even iets over gezegd. Ik heb daar zorgen over en mijn inzet zal de komende tijd, mede aan de hand van het rapport van Tops en van der Torre, en dan heb ik mijn hele kringetje precies rond, met u het gesprek aan te gaan: wat willen wij nou eigenlijk in deze gemeente toestaan en wat niet? En ik denk dat we daar echt een tandje bij moeten doen.

01:23:26

Voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Blauw, ga uw gang.

01:23:31

mevrouw Blauw - PVV: Mijn vraag over asielopvang daar heb ik niks over gehoord.

01:23:36

Voorzitter: Kunt u de vraag nog een keer herhalen voor deze bijeenkomst?

01:23:41

mevrouw Blauw - PVV: Ja, er is een toezegging gedaan. Wij hebben er ook vragen over gesteld door de commissaris van de Koning over asielboten hier in de stad en de onveiligheid die dat met zich meebrengt en ook de kosten en hoe we hierop gaan anticiperen?

01:23:58

Voorzitter: Zijn schriftelijke vragen geweest, geloof ik toch ook?

01:24:01

Burgemeester Schuiling: Ja, die hebben wij gisteren spoorlags beantwoord. Als het goed is of in uw e-mail of het komt morgen. Ik moet u wel zeggen dat ik enigszins teleurgesteld ben dat in de vragen een soort relatie wordt gelegd tussen de situatie in Ter Apel en in Groningen. In Ter Apel daar lopen sommige jongeren wat ontheemd rond met een aantal overlastproblemen. Dat hebben ook in Emmen gezien. En natuurlijk zullen wij in nauw overleg met het bedrijventerrein Zuidoost, dat staat ook in de beantwoording, en met inzet van de politie er alles aan doen om te voorkomen dat dat soort situaties zich bij ons voordoen.

01:24:41

Voorzitter: Goed, dan sluiten wij dit onderdeel veiligheid af. Nog een laatste korte vraag van de heer Bushoff.

01:24:49

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, ik was benieuwd of het ook mogelijk is om bij dat onderzoek van Tops en van de Torre wat nog onze kant op komt, om dan ook een overzicht te leveren als college om de mogelijkheden die wij als gemeente hebben om bijvoorbeeld die vastgoedsector nog verder aan te pakken, behalve dan alleen extra capaciteit. En hetzelfde geldt voor die branches die ik eerder in mijn betoog noemde. Of we dan ook een overzicht kunnen krijgen: hier denken we dat er nog zorgen zitten en dit zouden mogelijke instrumenten van de gemeente kunnen zijn om daarop te acteren? Zou zo'n overzicht ook bij dat onderzoek geleverd kunnen worden?

01:25:29

Burgemeester Schuiling: Als u dat overzicht levert, bent u dan ook politiek bereid om daar extra middelen in te steken?

01:25:35

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Voorzitter, dan wil ik eerst graag zien wat de ernst van de situatie is en welke instrumenten we hebben. En ik vroeg er ook specifiek naar om juist ook even te kijken: wat zijn die verschillende instrumenten anders dan alleen extra geld naar handhaving? Dus ik ben ook benieuwd naar de inhoud van de instrumenten.

01:25:51

Burgemeester Schuiling: Veel te lang antwoord.

01:25:57

Voorzitter: Volgens mij wordt die vraag gehonoreerd. Dan sluiten we hierbij het onderdeel veiligheid af. Ik heb in ieder geval twee moties genoteerd die van u misschien over politiepaarden en honden en misschien dan een motie van GroenLinks over prostitutie en het Nieuw-Zeelands model. Dank u allen. En dan is er nu een klein chargement is het woord. Ik wissel van persoon zei mevrouw Wijnja. Precies, zo werkt dat. Dank u wel. Wel thuis. Dan kijk ik net per abuis naar de heer van der Laan en de heer Moerkerk, terwijl hun fractiegenoten al het woord hadden gevoerd. Heeft één van jullie twee behoefte om als eerste van wal steken? De heer van der Laan? De vraag was of u zin heeft om als eerste het woord te voeren over dit onderwerp. Tenzij u behoefte heeft aan een korte schorsing. Nee? Voor meneer van Hoorn niet, want die komt net binnenlopen. Die is volledig uitgerust. Terwijl hier de laatste laptop aangesloten wordt, kijk ik eventjes wie ik als eerste het woord mag geven over alle financiële paragrafen en programma's. Meneer Koks, de volgende maidenspeech. Ga uw gang.

01:27:29

de heer Koks - SP: Voorzitter, we hebben hier te maken met een record. Een wethouder die slechts zes maanden in actie is en nu reeds een verwacht jaarresultaat voor 2021 heeft van 17 miljoen en een begroting over 2022 waar 26 miljoen aan het weerstandsvermogen kan worden toegevoegd. En dat die begroting dan vervolgens ook nog positief afsluit. Heel goed. Voorzitter, een beleidsarme begroting, dat begrijpen we. Maar dat neemt niet weg dat wij tijdens de raad twee stevige investeringen in onze samenleving aan de orde zullen stellen. Wij willen 2022 niet verloren laten gaan in de armoedebestrijding en in de woningisolatie. Uit de voortgangsrapportage komt over dit jaar een overschot van 17,1 miljoen uit. Als je verplichtingen voortvloeiend uit de gemeenschappelijke regelingen daar ook nog eens een keer bij optelt, dan kom je zelfs op een overschot van 27,3 miljoen. Niet raar, dit rekensommetje, want die regelingen, gemeenschappelijke regelingen, zijn deels bestemd voor onze inwoners. Dit overschot wordt voor een groot deel veroorzaakt door onder bestede budgetten in hoofdstukken werk en inkomen, zorg en welzijn en onderwijs en sport. Als je de ruimte op die begrotingsposten plust en mint, dan kom je op een overschotsaldo van bijna 25 miljoen. Vanochtend heb ik een aantal voorbeelden gegeven van die onderbesteding. Dat ga ik nu niet te herhalen. Nou zegt het college wel: "Geef geld uit waar het nodig is, dat er meer begrotingsruimte wordt uitgevoerd." Maar daar zien wij in die voortgangsrapportage over 2021 weinig van met een overschot van 25 miljoen. Voorzitter, in de strijd tegen CO2-uitstoot is isoleren van woningen een effectief instrument. Helemaal

met de stijgende energieprijzen leveren goed geïsoleerde woningen ook nog een bijdrage aan het verlagen van de woonlasten. Keer op keer moeten we constateren dat de isolatie van corporatiewoningen fors versneld zou moeten worden. Daarnaast hebben corporaties de afgelopen jaren een deel van hun woningvoorraad in de uitverkoop gedaan. Veel mensen met lagere inkomens hebben toen hun centjes geteld en waren net in staat om dergelijke woning te kopen. Veel woningen die niet bepaald het energielabel A op hun voorgevel hebben staan. Wij vinden dat corporaties en huizenbezitters met lage inkomens in staat moeten worden gesteld hun woningen te isoleren. Als bijdrage in de CO₂-reductie en om woonlasten naar beneden te krijgen. Wij komen met een motie die voorstelt het verwachte resultaat over 2021 te storten in een fonds met dat doel.

01:30:05

Voorzitter: Dat roept reactie op van de twee heren aan de rechterzijde van u. Meneer Bolle, ga uw gang.

01:30:12

de heer Bolle - CDA: Ja, maar over welk bedrag heeft de heer Koks het dan? Want de heer Koks noemt al allerlei miljoenen, heeft dan de samenwerkingsverbanden en dan zegt hij: "Er is een resultaat na correctie bestemmingen van 17,1."

01:30:23

Voorzitter: De heer Koks heeft het over 25.

01:30:25

de heer Bolle - CDA: Ik heb het over die 17,1. Laten we gewoon rustig beginnen. 17,1 miljoen, het verwachte resultaat van dit jaar.

01:30:34

de heer Koks - SP: Dat gaan we allemaal afkomen en storten in. Niet afkomen. Het is gewoon 17,1 miljoen wordt verwacht. Dus als die verwachting uitkomt, dan willen we dat bedrag te storten in dit fonds.

01:30:47

Voorzitter: Meneer Bushoff.

01:30:50

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter. Kijk, op zich ben ik het helemaal eens met de SP dat je energiearmoede moet aanpakken door bijvoorbeeld woningen te isoleren. Maar dan wil ik toch ook in herinnering roepen dat de afgelopen twee begrotingen met onder andere amendementen van GroenLinks en de Partij van de Arbeid en co-financiering van het Rijk er al miljoenen is gestoken in het isoleren van woningen. Dat is één. Twee, dat bijvoorbeeld met het volkshuisvestingsfonds van het Rijk op initiatief van de PvdA en GroenLinks wederom tien miljoen als Groningen gaan investeren juist in die woningen die u bedoelt en die zijn nog niet geïnstalleerd. Dus zouden we niet eerst al dat soort dingen gaan uitvoeren en dan vervolgens kijken bij de nieuwe coalitieonderhandelingen of er nog meer nodig is, waar de problemen nijpend zijn en daar dan als eerste in investeren?

01:31:32

de heer Koks - SP: Wat we dus zeggen: "We stoppen het in een fonds." En het eigenaarschap van een fonds is even anders dan de VVD-fondsen die in de beurs rondwandelen, dat een

fonds een reservepot is om de doelstellingen die wij daarmee willen bereiken te behalen. Maar ik wil ook even doorgaan met.

01:31:49

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Nog even heel letterlijk hierover nog Voorzitter één vraag.

01:31:51

Voorzitter: Ja, ik ga u heel kort nog even het woord geven.

01:31:53

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja. Exact wat u voorstelt, staat in de begroting. Namelijk een bestemmingsreserve à twee miljoen voor energiearmoede onder andere aanpakken. En laten we nou eerst eens kijken of dat en die andere bedragen afdoende zijn. Blijkt dat niet zo te zijn? Hebben we altijd nog de coalitieonderhandelingen. En u gaat mij niet vertellen, dat is dan de vraag aan de heer Koks, dat de heer Koks denkt dat we binnen nu en drie maanden, die tien miljoen, die twee miljoen en al die andere miljoenen die nog in de begroting staan, om precies dit probleem aan te pakken, uitgegeven zijn.

01:32:21

de heer Koks - SP: Dat fonds van 2,2 miljoen is volgens mij wat in de begroting staat. Dat vinden wij niet voldoende om die forse klap die wij er in het kader van de CO2-reductie met woningisolatie willen bereiken, om dat ook tot een succes te maken.

01:32:35

Voorzitter: Ik denk dat dit helder. Ik denk dat de heer Bolle nog even.

01:32:37

de heer Bolle - CDA: Even voor de goede orde. We verwachten in de voortgangsrapportage 6,7 miljoen voordeel op de maatschappelijke opvang. Daarvan zegt de SP: "Dat voordeel op die maatschappelijke opvang gaan we storten in een fonds voor energiearmoede." Voor de goede orde. 4,3 miljoen daarbovenop van die 17,1 miljoen gaat over re-integratiegelden. Dat gaan we niet meer uitgeven aan re-integratiegelden. Dat gaan we storten in een fonds voor energiearmoede. Dat is wat de heer Koks hier zegt.

01:33:04

de heer Koks - SP: Nee, dat zeg ik dus niet. Ik zeg bijvoorbeeld dat geld voor die maatschappelijke opvang, zit in een gemeenschappelijke regeling. Die 7,1 miljoen is na aftrek van die gemeenschappelijke regelingen. Dus ik heb het helemaal niet over die 6,2 miljoen die op de maatschappelijke opvang over is. Ik heb het sec netto over die 7,1 miljoen die los van de gemeenschappelijke regelingen beschikbaar is. Maar ik wil toch echt nog even doorgaan, Voorzitter.

01:33:27

Voorzitter: Ik zie dat meneer Bolle het niet met u eens is, maar daar laten we het even bij. Gaat u verder.

01:33:30

de heer Koks - SP: Dan praten we daar volgende week in de raad wel verder over. Voorzitter, dan het tweede fonds. Ook geen beursfonds, maar een fonds voor onze bewoners. Dat slaat op de groeiende armoede onder grote delen van onze bevolking. Dat is een forse bedreiging

voor de samenhang in onze gemeente. De permanente stroom aan rapporten, oproepen en burgemeestersmanifesten bevestigen dit. Sinds jaar en dag staat onze gemeente op een bijna eenzame, trieste hoogte op de armoedelijsten. Van jaar tot jaar blijkt dat we niet in staat zijn die hoge plek naar beneden te krijgen, ondanks de goede bedoelingen. We vinden een drastische aanpak meer dan noodzakelijk. Bijvoorbeeld basisbanen om mensen die langdurig van de bijstand afhankelijk zijn en dus in armoede leven, een perspectief te bieden door inkomensondersteuning fors te verhogen als compensatie voor de steeds maar dalende uitkeringen. Door productief werk naar de stad te halen. Kortom, actie. In de begroting stijgt het weerstandsvermogen met 127 procent. Meer dan een kwart hoger dan het streefcijfer van 100 procent. Er zit volgend jaar dus zesentwintig miljoen te veel in het weerstandsvermogen. Die 21 miljoen willen we stoppen, jawel, in nog een fonds. Een perspectieffonds dat bedoeld is om mensen uit armoede te leiden op een manier die daadwerkelijk zoden aan de dijk zet, namelijk het verhogen van de inkomenspositie van mensen. Nu weten we wel dat deze raad niet op zijn laatste benen loopt.

01:34:54

Voorzitter: Meneer Koks, u krijgt de vraag van mevrouw Blauw en daarna van de heer Bolle.

01:35:00

mevrouw Blauw - PVV: Wat dacht dat de SP van de belastingdruk verlagen? Want we staan met Groningen op de derde plek. Volgens mij komt armoede daar vandaan.

01:35:13

de heer Koks - SP: Nou ja, belastingdruk. Wij zijn slechts een klein gemeentetje en Den Haag bepaalt natuurlijk het grootste gedeelte van de belastingdruk. En de eventuele OZB-druk, want daar doelt u neem ik aan op. Wat zegt u? In zijn algemeenheid.

01:35:35

Voorzitter: Als u iets wilt zeggen, graag even via de microfoon. Maar volgens mij is het punt helder. Gaat u door meneer Koks.

01:35:40

de heer Koks - SP: Dus als u het heeft over de lokale belastingen, vinden wij inderdaad, dat zal onze buurman ook zeggen: "De zwaarste schouders, de zwaarste lasten." Dat vinden wij redelijk opgebouwd in deze begroting. Dus daar komen wij niet aan.

01:35:55

Voorzitter: Meneer Bolle.

01:35:55

de heer Bolle - CDA: Wat ik niet zo goed begrijp. Elke keer als de SP iets wil, dan willen ze een apart fonds maken. En dan denken ze dat dat dan de de wereld gaat veranderen. Maar als het geld er is, dan zit het in de begroting. En dan kunnen we als raad beslissen, als dat tenminste vrij besteedbaar is, waar we dat aan uitgegeven. Ik begrijp niet zo goed waarom de SP dan elke keer zegt: "Ja, dat moet een apart fonds worden en met dat fonds gaat het allemaal goed komen."

01:36:25

de heer Koks - SP: Voorzitter, er is een fonds en dat is niet onze eigen uitvinding. Ook de

gemeente heeft het structuurfonds en dat soort fondsen, dus niet om het één of ander, maar er komen regelmatig fondsen voor enzovoort.

01:36:41

Voorzitter: Hoeveel fondsen wilt u nog introduceren meneer Koks?

01:36:44

de heer Koks - SP: De laatste. Dus die 26 miljoen willen wij in dat perspectieffonds stoppen. En dan weten we wel dat deze raad op zijn laatste benen loopt. We willen ook niet over ons graf heen reageren, maar het geeft de nieuwe raad met dit fonds een krachtig signaal mee dat de armoedebestrijding boven aan het politieke lijstje van deze raad zou moeten staan. Tot slot, helemaal. In de lijst met extra inzet in 2022 staat tegen de drie miljoen aan extra ambtelijke capaciteit. Zo'n 30 FTE schat ik in. Natuurlijk moet de gemeentelijke werkorganisatie daadkrachtig blijven, maar ook moeten we bureaucratische ontwikkelingen tegengaan. Krijgt de raad een voorstel op grond waarvan we nut en noodzaak van die extra ambtelijke inzet kunnen beoordelen? Dank u wel, Voorzitter.

01:37:33

Voorzitter: Voor de woordvoering meneer Bushoff?

01:37:36

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Nee, een vraag.

01:37:36

Voorzitter: De spreektijd van de heer Koks is echter ruim en ruim op. Dus dat gaan we niet meer doen. Sorry. Iemand anders voor de woordvoering? Meneer Venhuizen, gaat uw gang.

01:37:45

de heer Venhuizen - D66: Dank u wel. Voorzitter. Ja, als wij kijken naar de begroting, dan zijn we blij dat door verstandig financieel beleid en het tijdig nemen van moeilijke maatregelen, ook in de bezuinigingen van 2020 waar we mee bezig zijn geweest, dat er nu ook nog een begroting ligt waarin de hoofdlijn van onze belangrijkste opgave in ieder geval overeind is gebleven. Als je kijkt naar kansengelijkheid, onderwijs, wonen en verduurzaming, er staan nog allerlei investeringen in. Maar toch is onze positie in vergelijking met andere gemeenten nog steeds een van de slechtste van Nederland. Financieel gezien. Zoals de heer Koks ook in de begroting kan lezen. En bij een actieve gemeente hoort ook gewoon een hoog weerstandsvermogen. En onze vorige wethouder die zei ook nog heel duidelijk vorig jaar dat als we niet een groot genoeg weerstandsvermogen hadden gehad, dan hadden we bij de bezuinigingen van 2020 echt nog veel meer moeten bezuinigen.

01:38:38

de heer Koks - SP: Voorzitter, daar verschillen we ongetwijfeld politiek in. Wij staan liever als slechtste jongetje in de financiële positie te boek, dan als slechtste jongetje in een armoedesituatie waar een groot deel van onze bevolking mee te maken heeft.

01:38:53

de heer Venhuizen - D66: Als wij kijken naar de begroting, dan denken we ook dat als we kijken naar de cijfers die de heer Koks noemde, dat grote financiële problemen op dit moment uitblijven omdat we veel incidentele middelen hebben ontvangen. Een plus uit de coronasteun, het tekort op de jeugdzorg. We zijn incidenteel verzacht. In het ruimtelijk

domein konden veel projecten doorgang vinden door steun van het Rijk, maar die moeten we dan ook vaak co-financieren. En daarvoor moeten we wel voldoende geld hebben. Als we dat niet hebben, dan kunnen we in de toekomst ook co-financiering mislopen. Deze middelen vertroebelen dus het beeld van die structurele tekorten die we wel degelijk hebben. Het is spannend wat er de komende tijd ook gaat gebeuren, ook met de nieuwe regering, op het gebied van de gemeentefondsen, die jeugdzorg tekorten. Ook is het heel spannend voor onze gemeente. En de gemeente neemt ook steeds meer risico's natuurlijk. Als je kijkt naar de energietransitie, daar hoort dus ook gewoon een stevig weerstandsvermogen bij. En dat hebben we gelukkig nog. Maar de gemeente heeft echt geen vel op de botten. Als we kijken naar de woonlasten blijft zeker een punt van aandacht. Maar we moeten wel zeggen dat ons actieve overheid inwoners daar heel veel voor teruggeeft. Vergroening van de binnenstad, wijkvernieuwing, dat soort zaken waar we mee bezig zijn. En een overkoepelende vraag misschien, ook aan de gemeentelijke organisatie als geheel genomen. We hebben natuurlijk een reeks bezuinigingen achter de rug. Is de organisatie eigenlijk nog sterk genoeg qua uitvoeringskracht en hoe oordeelt het college hier eigenlijk op dit moment over? Dank u wel, Voorzitter.

01:40:16

Voorzitter: Dank u wel meneer Venhuizen. Als u de microfoon ook nog even wilt uitzetten. Dat gaat niet altijd even goed. Wie mag ik het woord geven? Meneer van der Laan van de Stadspartij.

01:40:26

de heer van der Laan - Stadspartij: Ja, dank, Voorzitter. Stadspartij dankt ook de ambtenaren en accountant voor het voorbereiden van deze begroting 2022. Voor wat betreft het nauwelijks of onvoldoende vet op de botten hebben, sluiten we ons aan bij het betoog van D66. Gedurende deze collegeperiode is met name de OZB-verhoging gemiddeld met 25 procent gestegen. Ver boven het gemiddelde inflatieniveau. Aan deze traditie komt maar geen eind binnen deze collegeperiode. En het voorspellend vermogen was daarom ook deze keer voor onze fractie erg makkelijk. Over voorspellend vermogen gesproken, de accountant heeft ook deze keer weer een aantal goede suggesties gedaan om de financiële overzichten te verbeteren. Eén daarvan is meer inzicht krijgen in de acties om het voorspellend vermogen te verbeteren aangaande de begroting. Ook in het accountantsverslag van de jaarrekening 2020 zijn hierover opmerkingen gemaakt. Met name de solvabiliteit is nog steeds ondermaats, zeker in vergelijking met andere gemeenten en landelijke normen. Dat blijft een punt van zorg. We zijn ook benieuwd wat het college daaraan gaat doen. Ook om de eigen streefwaarden, die ooit 20 procent waren, om die te halen. Ook de rechtmatigheidsverantwoording.

01:41:47

Voorzitter: Meneer Koks wil daar graag op reageren.

01:41:49

de heer Koks - SP: Eén van die streefwaarden is ook dat het weerstandsvermogen op 100 procent is. Hij zit nu op 1,25. Vindt u dan, die streefwaarde is dan ruim behaald, dat daar dan niet een ons vanaf kan?

01:42:10

de heer van der Laan - Stadspartij: Ja, Voorzitter. Ik kan daar kort over zijn. Ze moeten allebei goed zijn. Kortom, de accountant doet allemaal goede suggesties en aanbevelingen die het college waarschijnlijk ook zal onderschrijven. De vraag van de Stadspartij is daarom ook: welke instrumenten en maatregelen dit college nog kan nemen om de gewenste verbeteringen daadwerkelijk te gaan realiseren? En ik weet, we realiseren ons dat de tijd nog kort is. We zien ook wel kleine lichtpuntjes. Zo is het tekort op buigcompensatie behoorlijk teruggelopen. Meer mensen kunnen en gaan aan het werk waardoor het minder zwaar leunt op de gemeentelijke begroting. Tegelijkertijd mag er nog wel een tandje bij. Uitzendbureaus weten niet meer waar ze mensen vandaan moeten halen om aan de vraag te voldoen van werkgevers. De aansluiting bij uitzendbureaus en bedrijfsleven zouden kunnen helpen om de kosten van de bijstand verder terug te dringen in onze gemeente. Tot zover, Voorzitter.

01:43:18

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven. Meneer Moerkerk.

01:43:22

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Dank u wel, Voorzitter. Het verplaatsen van een gebiedsontwikkelingsproject naar b.v. 's neemt steeds grotere vormen aan. Het is ook een goede manoeuvre om het af te kunnen met een lager weerstandsvermogen. Dus ik hoor wel dat gezegd wordt: "Er is een goed weerstandsvermogen." Maar we hebben heel veel risico's weggestopt in verschillende b.v. 's. Meerstad, enzovoorts. En daar zijn we nog niet mee klaar. En als je dan de tekst goed leest van de begroting.

01:43:56

Voorzitter: Sorry, ik werd even geattendeerd op een vraag door de griffie. Meneer Bolle, u heeft al een vraag?

01:44:01

de heer Bolle - CDA: Op zichzelf klopt het dat er ook risico's in die b.v. 's zitten, maar dat betekent niet dat we dan niet zorgen voor een dekking van die risico's in ons weerstandsvermogen?

01:44:13

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Nou ja, we nemen een lager weerstandsvermogen omdat die b.v. 's op hun eigen benen moet staan. En je ziet in de begroting ook.

01:44:21

de heer Bolle - CDA: Maar, Voorzitter, dat doen we omdat we de inschatting maken dat ze op hun eigen benen kunnen staan. Als we dat niet zouden doen, want wij zijn, volgens mij in veel gevallen, gewoon enige aandeelhouder. En komen die b.v.-tjes alsnog bij ons terug. Dus het is in die zin een financieel-technisch verhaal. Het risico moet gedekt worden. Of door de b.v. zelf, waar wij enige aandeelhouder van zijn of vanuit de gemeentebegroting.

01:44:46

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Ja, maar wij plaatsen dat risico buiten onze boekhouding door het in die b.v. te zetten. En je ziet een pagina nadat gezegd wordt dat we hier voorzichtig in moeten zijn, in de begroting, zie je staan dat er 14,8 miljoen ter dekking

ten laste van de gemeente moet komen, omdat Weerstad Noord zich niet redt met haar gebied Noord.

01:45:10

de heer Bolle - CDA: Maar dat is exact mijn punt. Als het bijvoorbeeld met MartiniPlaza niet goed gaat, wij zijn enige aandeelhouder, kloppen ze bij ons aan de deur.

01:45:18

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Ja. Dus er zijn nogal wat risico's die bij ons aan de deur kunnen gaan kloppen de komende jaren. Dus de vraag is of ons weerstandsvermogen hoog genoeg is. Dat bedoel ik ermee aan te geven. En dan kom ik op het punt dat het gewoon riskant is wat we aan het doen zijn qua weerstandsvermogen. Het is misschien nu wellicht wel hoog genoeg, 1,25 enzovoort. Alleen de vraag is of we daarmee weg kunnen de komende jaren. Ik vind het ook wat manoeuvres die lijken ruimte te maken voor nieuwe projecten waar we misschien heel erg kritische vraagtekens bij moeten zetten. Er staat een nieuw muziekcentrum op stapel. Als dat erdoor komt, hebben we daar ongetwijfeld een fors weerstandsvermogen voor nodig. Dus ik vertrouw niet helemaal deze manoeuvres en ik vind het eigenlijk wat tricky om hier te makkelijk overheen te stappen dat dit in orde is. Dus ik zou graag van het college willen weten, en dit is een meerjarenplan, of er een uitgebreider meerjarenplan kan komen om dit veiliger en solider in elkaar te zetten. Dank u wel.

01:46:19

Voorzitter: Dank u wel. Anderen voor de bijdrage. Meneer Bolle.

01:46:23

de heer Bolle - CDA: Dank u wel, Voorzitter. Laat ik beginnen met complimenten maken voor de website. Die is volgens mij heel leesbaar überhaupt. Ja, je moet eventjes wennen omdat het een andere indeling is. Maar de onderverdeling in de effect- en prestatie-indicatoren, volgens mij is het heel prettig leesbaar. Datzelfde geldt ook voor de voortgangsrapportage overigens. Ja, en dan in de aanbiedingsbrief staat eigenlijk direct al: de financiële positie is niet rooskleurig. Maar de redenen waarom dat is, worden veelal buiten onszelf gezocht. Dat vind ik wel een beetje jammer. Ik miste daar wel de reflectie in, want we waren daar ook zelf bij. Dus daar hoor ik graag hoe het college daarnaar kijkt. Wat daar ook in stond, is dat we steeds meer grip krijgen op de financiën van het sociaal domein. Ja, dat hoop ik met het college, maar dat heb ik nog niet echt gezien dat we daar nu echt heel erg veel een controle over hebben. Volgens mij overkomt ons nog steeds een heleboel en hebben we nog steeds ook een heleboel tekorten.

01:47:37

Voorzitter: Een vraag daarover is van de heer van Zoelen.

01:47:42

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, we moeten die financiële magere positie, daar moeten we ook naar onszelf kijken, zegt het CDA. En ik hoor nu één ding: we zouden dus ook beter de jeugdzorg onder controle moeten hebben. En kan het CDA nog meer dingen noemen waarbij wij dan beter met onze financiën kunnen omgaan? Dat is eigenlijk mijn vraag.

01:48:09

de heer Bolle - CDA: Wat de heer van Zoelen zei, zei ik niet. Maar één onderdeel daarvan is

inderdaad dat je bijvoorbeeld op de jeugdzorgkosten controle op zou moeten hebben. Wat ik bedoelde is dat het college stelt dat ze meer grip hebben op die financiën in het sociale domein. Ja, dat heb ik nog niet zo ervaren dat we daar nu een heleboel grip op hebben. Om die financiële positie beter te krijgen, moet je of meer geld innen of minder geld uitgegeven. Even simpel gezegd. Nou en daar hebben wij de afgelopen jaren een aantal keren tegen investeringen gestemd en soms hebben we ook voor investeringen in gestemd waardoor de financiële positie weliswaar niet beter werd, maar waarvan wij dachten: dit is in het gemeenschappelijke belang en daarom doen we het toch. En dat was iets minder vaak dan aan het college, maar ook nog regelmatig het geval.

01:49:00

Voorzitter: Meneer Koks.

01:49:02

de heer Koks - SP: Ja, Voorzitter. Ik ben wel benieuwd waar de heer Bolle het vandaan haalt dat die tekorten in de sociale sector nog steeds zo huizenhoog zijn. Als ik de begroting lees, dan is op de totale jeugdzorg waar 70 miljoen euro in omgaat, is anderhalf miljoen tekort. Dat is natuurlijk veel, maar relatief valt het heel erg mee. En dat dankzij extra lapwerk van het Rijk. En dat geldt eigenlijk voor alle posten. Er zit als je de totale begrotingen van de sociale sector neemt, zit er forse onderbestedingen in en zitten maar heel beperkte overschrijdingen in van de posten.

01:49:37

de heer Bolle - CDA: Dus dan mag ik concluderen dat de heer Koks zegt dat we helemaal boven Jan zijn nu als het om de jeugdzorg gaat? Want dan heb ik toch een beetje zitten slapen denk ik.

01:49:45

de heer Koks - SP: Ik ook. Anderhalf miljoen is natuurlijk nogal een tekort en hopelijk wordt dat door.

01:49:49

de heer Bolle - CDA: Ja maar, zit hier ook niet gewoon een heleboel eenmalig coronageld in meneer Koks?

01:49:54

de heer Koks - SP: Nee, dat zijn extra middelen die door het Rijk zo in de loop der tijd beschikbaar zijn gesteld. We hopen dat er uit die commissie nog meer.

01:50:02

de heer Bolle - CDA: Oké. Dan ben ik eigenlijk ben ik heel erg blij, dus dan horen we vanaf nu geen roepen meer om naar Den Haag te gaan op karren om jeugdzorggeld binnen te halen? Want we hebben voldoende. De heer Bushoff mag dan nog wel, maar de heer Koks mag niet meer.

01:50:19

Voorzitter: Gaat u verder met de woordvoering.

01:50:22

de heer Bolle - CDA: Dat scheelt. De accountantswaarneming wilde ik één punten uithalen denk ik. De fraudeaanpak, punt 10. Daar vragen ze wat meer aandacht voor. Ik ben

benieuwd hoe het college daarnaar kijkt? Dan wilde ik naar de voortgangsrapportage gaan. Ik gaf net een compliment dat die goed leesbaar was, maar wat ik wel een beetje miste, was de inhoudelijke argumenten waarom de gelden niet waren uitgegeven? Als je dan kijkt naar die maatschappelijke opvang, was geen 6,7 komma 6,2 miljoen. Dan staat het uitgelegd uit welke bedragen het bestaat, maar niet waarom het niet is uitgegeven. Waarom dat niet is gelukt. Bij re-integratie is dat volgens mij ook het geval. Er komen er dan nog wel nadere afwegingen wat we met die 4,3 miljoen gaan doen. Ik ben wel benieuwd wanneer we die gaan krijgen, wanneer we die gaan zien. Ja, en wat mij ook wel zorgen baarde waren de hervormingen. En in dit geval het niet halen van de hervormingen. Want daar zat een fors nadeel op. Nou ja, en ik ben wel benieuwd of dat anders kan. Dit is nu de de prognose, maar we voeren die hervormingen wel regelmatig in om een begroting dicht te regelen. Het financiële plaatje. De heer van der Laan vroeg daar ook om. Wat gaan we doen aan het verbeteren van de solvabiliteit om te zeggen: we willen naar één, maar we geven vervolgens niet aan welke stappen we zouden moeten nemen. Er staat dan wel: dan zouden we 25 miljoen moeten toevoegen. Ja, dat zou je kunnen zeggen. Toevoegen aan het eigen vermogen. Je zou ook kunnen zeggen: we moeten leningen af gaan stoten en zorgen dat het totale vermogen daardoor iets lager wordt. Die 20 vond ik bij de vorige wethouder al een streefgetal waar je eigenlijk niet zoveel mee kan en datzelfde geldt voor die tien. Als je niet aangeeft welke stappen gaan we nemen, want volgens mij is het nu gewoon de uitkomst van alles wat we doen en zien we dat terug in de balans en dan is de uitkomst van de som een percentage en zijn we er niet specifiek op aan het sturen. Het weerstandsvermogen staat er in die zin goed voor dat het boven de streefwaarde is. Maar dat is inderdaad ook nodig zoals de heer Venhuizen zei, want er komt nog een heleboel op ons af. Ook het Stedelijk Investeringsfonds, het SIF, waar eigenlijk nog te weinig in zit om al die plannen die we hebben om die ook daadwerkelijk te gaan realiseren. Zoals de heer Koks dan zegt: "We moeten al het geld dat we nu niet hebben uitgegeven in een fonds stoppen." Nou, daar ben ik niet op voorhand per se op tegen, maar ik wil eerst van het college weten waarom de gelden niet zijn uitgegeven die zijn overgebleven. Om vervolgens dan een integrale afweging te kunnen maken waar we ze dan aan zou willen uitgeven.

01:53:33

Voorzitter: Dank. Wie mag ik het woord geven voor de woordvoering? De heer Bushoff. Sorry, ik had al het woord beloofd aan de heer van Hoorn.

01:53:41

de heer van Hoorn - GroenLinks: Dank u wel, Voorzitter. Erg aardig van u. Een nieuwe wethouder financiën. Tijdens de behandeling van de begroting althans. En een maidenspeech van de heer Koks van de SP. Dus dacht GroenLinks, het is ook wel zo solidair als wij ook een nieuwe woordvoerder financiën sturen. Solidariteit is tenslotte voor ons erg belangrijk. Nu heb ik ook qua voorgangers behoorlijke voetstappen om in te volgen. Maar ook een uitdaging en ambitie is niet iets wat mijn partij uit de weg gaat. Meer to the point, Voorzitter. Vandaag bespreken we de begroting die niet bol staat van de nieuwe ambities zoals ook beschreven, maar draaide het om het verder en het goed uitvoeren van eerdere ambities. Hierbij kan gedacht worden aan het herwinnen van de openbare ruimte, energietransitie, klimaatdoelen tegengaan van de armoede, gewoon een passende huisvesting voor iedere Groninger en meer van onze ambities zoals die ook eerder zijn

weergegeven. De begroting is wellicht beleidsarm, maar zeker niet doelloos. Dat gezegd hebbende, ook als nieuwe woordvoerder financiën, de begroting is niet altijd makkelijk om te lezen. En de bijbehorende stukken ook niet altijd even simpel om te doorgronden. Dit zou natuurlijk aan mij kunnen liggen, dat wil ik zeker niet uitsluiten, maar ik voel me gesterkt door de waarnemingen van de accountant. Waar sommige zaken lastig te volgen zijn, zijn andere zaken weinig concreet of niet meetbaar geformuleerd. Bijvoorbeeld het doel hebben: een afname. Tegelijkertijd is het aanpassen van een nieuwe begroting natuurlijk een proces en kijk ik dan ook nu al uit naar de begroting over 2023. Nog helderder, met extra visuele ondersteuning. Ik kan niet wachten. De waarnemingen van de accountant en de aan de aanbevelingen zijn hierbij dan ook een extra handvat om mee te nemen om dit te realiseren. Ik sluit me dan ook aan bij de vraag van de heer Bolle met betrekking tot fraudeaanpak. Voorzitter, er staan zoals gezegd wellicht geen nieuwe ambities in. En toch wordt de gemeente er nog steeds gepresenteerd met forse uitdagingen. Corona is nog steeds niet voorbij en sterker nog, gisteren werden we geconfronteerd met wederom nieuwe maatregelen. Veel mensen en veel sectoren hebben al grote klappen te verwerken gekregen. En er zullen ook nieuwe volgen. Het blijft lastig om in te schatten hoe de kiezer zich manifesteren, zowel qua gezondheid als qua economie als sociaal. Maar gelukkig, een beetje raar woord in deze context, hebben we in vergelijking met de vorige begroting wel steeds beter zicht op de gevolgen en ook op de compensatie daarvoor. Dat we in de begroting voor 2021 nog rekening hielden in het weerstandsvermogen met een risico's van 12.500.000, houden we nu rekening met 3,2 miljoen in het weerstandsvermogen en hebben ook steeds beter vat en zicht in de deelprogramma's. Voorzitter, het laatste waar ik nog kort aan wil refereren waar we mee geconfronteerd zijn, zijn de steeds maar stijgende energieprijzen zoals de heer Koks ook al aan refereerde. Wat nog maar eens de ernst en urgentie van de energie-armoede benadrukt. GroenLinks is dan ook zeer blij met het voornemen om twee miljoen in het energietransitiefonds te stoppen om juist deze energie-armoede tegen te gaan en dus ook in te kunnen zetten op verdere verduurzaming. Naast de regelingen die er inderdaad, zoals de heer Bushoff aangaf, ook al zijn. Voorzitter, afrondend. GroenLinks is trots op wat we de afgelopen jaren hebben kunnen neerzetten. Trots ook om het in deze begroting te kunnen lezen dat we daar nog steeds voluit mee bezig zijn. Er is tenslotte genoeg te doen, we zijn er nog niet, maar we zijn wel op de juiste weg. Dank u wel.

01:56:57

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Bushoff.

01:57:01

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik begin eventjes bij het stuk terugkijkend op de afgelopen tijd. Want we hebben natuurlijk de afgelopen jaren, maar eigenlijk het afgelopen decennium, al door tekort aan rijks gelden heel erg veel moeten bezuinigen als gemeente. Maar deze coalitie heeft er altijd voor gestaan dat we niet hebben bezuinigd op armoede en minimabeleid. Dat de basisvoorzieningen zoals zwembaden, bibliotheken, dorps- en buurthuizen in de benen hebben gehouden. En dat hebben we kunnen doen doordat we af en toe risico's namen. Meer risico's dan een heel groot deel van deze raad voor lief wilde nemen. Namelijk door de randen van de boekhoudregels van het Rijk op te zoeken. Door dat te doen hebben we juist dat soort basisvoorzieningen in stand kunnen houden. Hebben we niet hoeven bezuinigen op armoede en minimabeleid en

hebben we meer draconische bezuinigingen, omdat we er zo slecht voorstonden, kunnen voorkomen. En Voorzitter.

01:57:54

Voorzitter: U heeft vragen van mevrouw Hessels.

01:57:56

mevrouw Hessels - VVD: Ja, ik ben wel benieuwd hoe de heer Bushoff erbij komt dat de gemeente jaren moet bezuinigen. Terwijl de begroting eigenlijk alleen maar groter is geworden.

01:58:06

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter. Ik denk dat de VVD ook weet dat als je de afgelopen tien jaar erbij pakt, dat je zult zien dat we hervormingspakketten van boven de 140 miljoen in de afgelopen coalitieperiode hebben moeten doorvoeren. Bezuinigingen zijn dat. Die periode daarvoor ook in die orde van grootte. Dus kom niet aanzetten bij mij dat we niet hebben moeten bezuinigen. We zijn er allemaal bij geweest en we hebben pijnlijke bezuinigingen moeten nemen in de afgelopen jaren. Maar wat mijn punt is, is dat we gelukkig niet de meest draconische bezuinigingen hebben hoeven nemen doordat deze coalitie soms risico's nam op voorlopen van de Partij van de Arbeid, omdat wij vonden dat de financiën altijd dienend zijn aan je inhoudelijke agenda. En daardoor hebben we dus bijvoorbeeld die basisvoorzieningen in stand gehouden. Niet hoeven bezuinigen op armoede en minimabeleid en ook onze investeringsagenda kunnen handhaven. En dat betekende concreet dat we bijvoorbeeld basisbanen hebben kunnen realiseren. Dat we meer mensen naar werk hebben kunnen helpen. Dat we bijvoorbeeld investeren in schoolgebouwen juist in wijken waar dat het hardste nodig is. Dat we meer woningen hebben kunnen bouwen deze afgelopen periode. Dat is wat is gedaan met het handhaven van onze investeringsagenda.

01:59:13

Voorzitter: De vraag van mevrouw Hessels is beantwoord, geloof ik. Een soort van. Mevrouw Blauw, gaat uw gang.

01:59:21

mevrouw Blauw - PVV: En toch is de gemeente Groningen één van de armste gemeenten van Nederland. Met de meeste armoede. Dan is het toch ergens misgaan met de prioriteiten of niet?

01:59:32

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Nou ja, Voorzitter. Nee, daar ben ik het niet mee eens dat er mis is gegaan met onze prioriteiten. Volgens mij hebben wij onze prioriteiten heel helder geformuleerd en ook daarnaar gehandeld. En ik ben het eens met mevrouw Blauw dat wij als gemeente Groningen best wel wat grote problemen hebben en uitdagingen hebben en dat we daar ook nog heel veel in te doen hebben. En daar kom ik later in mijn woordvoering ook nog op.

01:59:50

Voorzitter: Meneer Koks dan.

01:59:52

de heer Koks - SP: Ja, nogmaals, ik ben een beginnende woordvoerder op dit vlak. Maar als ik dan als simpele burger denk: kijk eens even in de begroting terug voor een betoog van u hoe dat in 2021, die voortgangsrapportage, en dan lees ik dat de werk in zich dat daar 1,7 miljoen op minder uitgegeven wordt dan begroot. Op de individuele studietoeslag 242.000. Ik kan een heel rijtje opnoemen van onderbesteding van allerlei budgetten. Hoe rijmt u dat met het gloedvolle betoog waar u zo net zoveel energie in stak?

02:00:29

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter, daarover twee dingen. In de eerste plaats is het zo dat er volgens mij ook meer mensen zijn uitgestroomd naar werk. Dus mijn gloedvolle betoog dat er dus meer mensen aan het werk zijn geholpen, is gewoon gebaseerd op feitelijke informatie dat er meer mensen aan het werk zijn geholpen en uit de uitkeringen zijn gehaald. Dat is één. Dat geldt overigens ook voor de basisbanen. En het tweede, dat er sprake is van onderbesteding, ja, dat zien wij ook als Partij van de Arbeid. En dat dat een probleem is, zien wij ook. Dus ik denk ook dat het nodig is om te kijken, en daarvoor hebben we ook een motie ingediend natuurlijk, om de gelden die wij natuurlijk begroten om die ook beter uit te geven omdat je dat natuurlijk wil als gemeente. Wat je begroot, moet je ook uitgeven, zodat je hoopt dat het rekening resultaat zo dicht mogelijk bij nul is. Daar kom ik zometeen ook nog eventjes op in reactie op uw fondsen.

02:01:13

de heer Koks - SP: En ziet u dat terug in de voortgangsrapportage? Die uitvoering van die motie, dat die budgetten inderdaad daadwerkelijk besteed worden voor het betreffende doel?

02:01:22

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter, voor een deel zie ik dat natuurlijk wel terug, omdat bijvoorbeeld in de individuele inkomenstoelage en de meerkostenregeling wordt gezegd dat ze die gaan verhogen als daar sprake is van onderbesteding. Volgens mij was dat een motie van u en mij samen, dus daar ben ik op zich heel blij mee dat we dat terugzien. Is daarmee volledig uitvoering gegeven naar wens van de Partij van de Arbeid naar die motie: beter begroten? Nee, nog niet. Maar ik denk niet dat je dat kan verwachten bij de eerste begroting en dat dat een proces is van de lange adem. Voorzitter.

02:01:50

Voorzitter: Ja, meneer Bushoff, ik zou u willen aanraden om iets korter antwoord te geven, want uw antwoorden roepen ook weer vragen op. Meneer Bolle.

02:01:55

de heer Bolle - CDA: Maar zou het dan niet heel vreemd zijn als je zo een motie hebt ingediend en ervoor gezorgd hebt dat die is aangenomen, dat je dan vervolgens het geld wat niet is uitgegeven aan dat doel af gaat romen en apart gaat zetten in een fonds?

02:02:09

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter, daar kom ik zometeen nog eventjes op. Ook aan het eind van mijn woordvoering.

02:02:13

Voorzitter: U heeft nog een paar minuutjes.

02:02:15

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Een paar minuutjes. Dat dacht ik al, dus ik wou nog even een paar dingen memoreren. Ik noemde al een aantal zaken die we de afgelopen periode hebben voortgezet. Over de basisbanen, investeren in schoolgebouwen, meer woningen bouwen. Met dat soort zaken gaan we ook met deze begroting door, want deze begroting is een beleidsarme begroting en dat betekent dat we dus het beleid vanuit het coalitieakkoord inclusief de aangenomen moties bij het voorjaarsdebat ook voortzetten in deze begroting. Maar dat we natuurlijk geen nieuw beleid in deze begroting meer zien. En dat resulteert erin dat er bijvoorbeeld ook best wel wat geld lijkt te zitten in het weerstandsvermogen, in de reserves. Dat er misschien wel wat meer structurele ruimte komt voor een nieuwe coalitie om te investeren. En dat is ook hartstikke nodig. Want de opgaven waar we voor staan zijn enorm groot. Op het gebied van armoedebestrijding, op het gebied van betaalbaar wonen. Er komen nog ontzettend grote opgaven op ons af als gemeente Groningen. En daarvoor hebben we als Partij van de Arbeid ook een heel aantal voorstellen. Wij willen bijvoorbeeld graag honderden sociale koopwoningen gaan bouwen. We willen nog veel meer basisbanen gaan realiseren. Al dat soort wensen om bijvoorbeeld armoede aan te pakken en te voorzien in betaalbaar wonen gaat geld kosten. En dus is het ook nodig dat deze begroting voor een nieuwe coalitie straks wat financiële ruimte biedt. En, Voorzitter, dat brengt mij ook bij mijn laatste punt. En dat is ook een reactie op de heer Koks en zijn fondsen. De Partij van de Arbeid kan zich helemaal vinden in de aanpak van energiearmoede. Kan zich helemaal vinden in het creëren van meer basisbanen. Het was net één van de onderdelen van mijn betoog dat ik zei dat ze prioriteiten voor de PvdA. Ook bij een nieuwe coalitie en bij een nieuw college. Maar als u nu voorstelt om al het geld, de lucht die eigenlijk nu in deze begroting een beetje zit, om al die lucht eruit te slaan en nu in fondsen te stoppen? Dat doet meneer Koks namelijk met een fonds voor de energiearmoede. Namelijk 17 miljoen daaruit pakken, uit de huidige begroting en die investeren in een fonds. Wat u daarmee doet, Voorzitter, is alle lucht die in deze begroting zit voor een nieuwe coalitie er uitslaan, wetende dat alle dingen die wij nu in deze begroting doen op energiearmoede, bijvoorbeeld die twee miljoen die er al in staat, die tien miljoen van het volkshuisvestingsfonds, dat we dat geld nooit meer gaan uitgeven voor maart 2022. Dus het geld dat u extra reserveert gaan wij nooit uitgeven voor maart 2002 is. Het is gewoon een beetje voor de bühne dat u zo'n fonds wil.

02:04:37

Voorzitter: Er zijn inmiddels meerdere raadsleden die samen met de griffie op de tijd letten. Er wordt op klokjes getikt. En ik geloof dat we door uw tijd heen zijn. Maar ik zag nog wel een vraag van de heer Moerkerk, dus die ga ik even toestaan. En dat is ook de laatste.

02:04:50

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Dank u, Voorzitter. Ik vind het een heel mooi gloedvol betoog van de heer Bushoff, maar het is toch uw partij die al 50 jaar in de coalitie zit en nu zegt: "We moeten investeren, investeren, en bouwen en groeien en al het geld uitgeven." We zitten krap bij kas. We hebben armoe van de bovenste plank, we hebben te weinig woningen. Dit is gewoon praten voor de bühne. U zit al zo lang aan het stuur en dan gaat u hier zo'n jubel verhaal vertellen. Kom op zeg.

02:05:18

Voorzitter: En wat is de vraag aan de heer Bushoff?

02:05:21

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Voorzitter, de vraag is een volgende keer misschien iets milder te doen en iets meer zelfreflectie in inbouwen wat de Partij van de Arbeid in deze stad eigenlijk aangericht heeft hier en daar.

02:05:33

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Nou, Voorzitter. Kijk, als de vraag van de heer Sijbolts niet komt, dan stelt iemand anders hem wel. Dus ik ben er inmiddels aan gewend. Volgens mij is het zo dat wij hier in Groningen een geweldige stad hebben met geweldige dorpen, waar ontzettend veel mensen heel fijn wonen. Dat we trots zijn op alle mooie dingen die wij hier hebben. En dat is mede dankzij de Partij van de Arbeid die al vijfenzeventig jaar mag besturen in deze geweldige stad. Dus volgens mij zijn er heel veel dingen goed gegaan en zijn er ook nog een heel aantal dingen waar we nog heel veel grote uitdagingen voor hebben. En hoop ik dat ook heel veel mensen zien dat als de PvdA weer aan het roer staat, dat we die uitdaging ook kunnen oppakken.

02:06:09

Voorzitter: We hebben juist gevraagd om iets minder gloedvolle betogen, maar dat weerhield u er niet van. Maar dat had misschien meneer Moerkerk ook wel kunnen verwachten bij die vraag. Mevrouw Hessels voor de woordvoering.

02:06:22

mevrouw Hessels - VVD: Dank u wel, Voorzitter. Als eerste even een puntje over de nieuwe opzet voor de begroting. Toen we dat eerder dit jaar besproken, hebben wij gevraagd om meer inzicht te krijgen in de uitgaven die worden gedaan voor de wettelijke taken, de ambities uit het coalitieakkoord en de resterende vrije ruimte. En de wethouder had toen aangegeven dat een interessant idee te vinden en mee te gaan nemen. Maar we zagen dat nog niet echt terug. Dus ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder daarop. Dan moeten wij helaas constateren in de begroting dat de OZB blijft stijgen in deze gemeente. Deels is dat te begrijpen, bijvoorbeeld voor het afschaffen van hondenbelasting en de extra woningen die er bijkomen, maar alsnog is de verhoging veel meer. En we vragen ons af of het college wel bezig is met de betaalbaarheid van de lokale lasten in deze gemeente. Ik refereerde net al even aan de hondenbelasting. We zijn heel blij dat deze voor volgend jaar uit de begroting is gehaald en ook nogmaals dank hiervoor aan de initiatiefnemers van Hondenbelasting weg ermee. Want uiteindelijk nou wint de aanhouder en hebben we hem gelukkig voor volgend jaar kunnen afschaffen. Over het weerstandsvermogen hebben ook al een paar partijen wat gezegd. Op zich positief dat de ratio inmiddels beter is en boven de 100 procent. Maar de solvabiliteit is natuurlijk nog steeds heel erg laag. En zelfs de streefwaarde op korte termijn van 10 procent wordt nog niet gehaald. Dus ik ben benieuwd of het college al concrete plannen heeft hiervoor. Dan nog over de lokale heffingen. De OZB heb ik al genoemd, maar ook de horeca leges moeten met 73 procent worden verhoogd vanwege de kostendekkendheid. Nou wordt dit vanwege corona in drie jaarlijkse stappen gedaan. Het is natuurlijk fijn dat er enigszins wordt meegedacht om de horecaondernemers tegemoet te komen die al een heel moeilijke tijd hebben gehad met corona en waarschijnlijk gaat er ook nog wel wat aankomen, vrees ik. Voor evenementen zijn de leges slechts voor 27

procent kostendekkend. En daar is geen plan voor. Voor een verhoging. Dus ik ben benieuwd naar reactie daarop of die leges ook kostendekkend gemaakt moeten worden. Want anders wordt er wat mijn fractie betreft wel een beetje met twee maten gemeten.

02:09:07

Voorzitter: Meneer Koks.

02:09:08

de heer Koks - SP: Ja, Voorzitter, ik zit even na te kauwen op een opmerking in het begin. Namelijk dat de OZB nog steeds blijft stijgen. Denkt de VVD niet dat ons voorgestelde fonds voor woningisolatie, die wordt onder andere gevuld door de OZB, vindt u dat niet een mooi idee om dat deel van die OZB dan vervolgens terug te geven aan wooneigenaren die lagere inkomens hebben? Zodat ze in die zin over die hogere OZB wat gecompenseerd worden. En dat is prima idee.

02:09:41

mevrouw Hessels - VVD: De details van dat fonds moeten wij misschien nog even horen. Maar ik denk niet dat dat zo één op één gesteld kan worden dat degene die dus veel meer OZB betalen, ook heel erg zouden gaan profiteren van dat fonds. Maar wie weet. Wie weet is dat wel zo. Dat weet ik natuurlijk nog niet. Dan werd er ook al eerder even aan gerefereerd dat Groningen op de derde plaats staat qua lokale lastendruk. En we willen er echt wel aandacht voor blijven vragen dat de lokale lasten wel betaalbaar blijven. De plek op zich hoeft niet veel te zeggen, maar betaalbaarheid van de gemeente is echt wel belangrijk. En dan als laatste nog even een puntje over de bedrijfsvoering. De apparaatskosten per inwoner zijn de laatste jaren aardig gestegen en we vroegen ons af of de wethouder dit kan verklaren. Oh ja, en dan heb ik ook nog een puntje. Het percentage bezwaarschriften dat is afgehandeld binnen de termijn, is ook gedaald de afgelopen jaren. En dat is volgens ons in elk geval niet de kant die we op moeten willen. Zijn er ook ideeën voor hoe we weer de lijn omhoog kunnen inzetten? Tot zover.

02:10:57

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blauw.

02:11:02

mevrouw Blauw - PVV: Ja, dank u, Voorzitter. Ja, de heer van Hoorn van GroenLinks die gaf het net ook al even aan en dat ligt zeker niet aan u, want wij hadden er ook grote moeite mee. Het is altijd weer een hele klus om de begroting van de gemeente door te nemen en een goede analyse te maken. En als je geen accountant of financieel adviseur bent, eigenlijk amper te doen. Maar goed, wij slagen erin om her en der toch wat adviezen in te winnen. Dus eerst even een korte algemene inleiding hoe wij aankijken tegen de uitgaven en prioriteiten die er gesteld worden. En wat wij graag in de toekomst meer zou de terugzien. Dit is de laatste begroting van het zittende college en B&W neemt ruim de tijd om terug te blikken op het eigen optreden. Overall lijkt het soms net op een verkiezingsprogramma in plaats van een begrotingsdocument. En daar wil ik namens de PVV toch even kort op doorgaan. Als we kijken naar de begroting in één oogopslag staan we voor grote uitdagingen. En de financiële situatie van de stad kan als zwak beschouwd worden als gevolg van hoge schulden en een laag eigen vermogen. Als we kijken naar de prioritering gaat deze wat ons betreft helemaal scheef. Het college zou meer moeten kijken naar wat Groningen

en de inwoners nodig hebben dan naar wat zij zelf vinden dat Groningen en de inwoners van Groningen nodig hebben. Waar de PVV op in wil zetten is vooral op datgene wat Groningen nodig heeft en dat is op de onderdelen veiligheid, goede zorg, werk en inkomen, vertier, dus uitgaan en daar ook geld voor hebben. Dat maakt mensen gelukkig. Al die ideologische onzin wat vooral eigen partijpolitiek is en de Groningers niks oplevert en geen prioriteit heeft zoals warmtenet, zonneparken en andere overdreven groene milieuprojecten moeten we gewoon even vergeten. Dit kost veel te veel geld en het geld hebben we hard nodig voor andere belangrijke zaken.

02:12:53

Voorzitter: Meneer van Zoelen.

02:12:55

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Wat vindt de PVV van de energierekening die er straks zit aan te komen?

02:13:03

mevrouw Blauw - PVV: Ja, dat is inderdaad een groot probleem en die zouden wij heel graag omlaag willen. Maar dat is ook het gevolg van alle klimaat en ideologische projecten die gaande zijn. Van het gas af. Dus wij willen graag dat die gecorrigeerd wordt en dat mensen een lagere energierekening krijgen en dat de bezuinigingen op andere onderdelen plaats gaan vinden. Wat wij ook graag willen terugzien in deze raad, komende collegeperiode, straks na de verkiezingen, is dualisme. Dat missen wij nu. Het is belangrijk dat volksvertegenwoordigers weer het volk gaan vertegenwoordigen en gaan voor wat de inwoners van Groningen nodig hebben. En niet alleen een eigen bestuur of B&W naar de mond praten. Dan. Groningen heeft relatief hogere uitgaven en hoge belastingtarieven. De solvabiliteit.

02:13:55

Voorzitter: De heer Bolle.

02:13:55

de heer Bolle - CDA: Dat wordt er regelmatig gezegd door de PVV dat de volksvertegenwoordigers weer zich zouden moeten gedragen als volksvertegenwoordigers. Maar ik ben wel benieuwd wat daar eigenlijk mee bedoeld wordt?

02:14:10

mevrouw Blauw - PVV: Nou, als een mooi voorbeeld. Bij de Skaeve Huse bijvoorbeeld, dat ik zie dat gewoon ook raadsleden van de coalitiepartijen daar gewoon echt totaal, je ziet het aan hun houding, aan de non-verbale communicatie, dat ze het er gewoon echt niet mee eens zijn, maar de coalitie en hun eigen wethouder naar de mond praten. Dan denk ik: het is gewoon lef hebben. En dat is gewoon dualisme. Dat je ook zegt: "Ik ben het gewoon een keer niet met mijn wethouder eens." Dat zouden wij graag meer terugzien.

02:14:48

Voorzitter: Ik denk niet dat u kunt zien wat er in de hoofden van mensen omgaat, mevrouw Blauw. Dus ik weet niet zeker of dat te typeren is als een gebrek aan dualisme. Ik sluit me wel bij de heer Bolle aan dat het misschien niet nodig is om dat steeds te herhalen. Ik vind het zelf niet echt goed doen aan het vertrouwen in de politiek. En dat hebben we als raad allemaal nodig. Ook uw fractie. De heer Bushoff, wilt u hierop reageren of op iets anders?

02:15:14

mevrouw Blauw - PVV: Ja, dat klopt. Dat is toch iets wat wij zien. We zien het landelijk ook. Wij vinden dat wel belangrijk om te vermelden. En volgens mij als democratisch land en ook als partij gekozen, mogen wij er wel wat van zeggen.

02:15:25

Voorzitter: Dat mag absoluut.

02:15:26

de heer Bolle - CDA: De solvabiliteit zit op 8 procent. Om de streefwaarde op korte termijn van 10 procent te realiseren is een aanvulling van ruim 45 miljoen euro nodig. Het weerstandsvermogen en de heer Moerkerk haalde dit net ook al aan, Groningen zit in de meest risicovolle categorie wat betreft de financiële positie. Dit zien we op bladzijde 168 bij de financiële kerngetallen. De grondexploitaties maken 50 procent van het benodigde weerstandsvermogen uit. Met name Meerstad Noord is een risico. Wij vinden dit vreemd omdat het benodigde weerstandsvermogen ten opzichte van 2020 met meer dan 34 miljoen is verlaagd. Een vraag aan het college hoe dit kan? Wat ons ook opviel en een aandachtspunt is dat het Meerstad Noord geplande zonnepark leidt tot een hogere inschatting van het risico. Wat de lokale belastingdruk betreft staat Groningen landelijk op de derde plek. Daarom noemde ik het net ook al bij de heer Koks, daar was een vraag, na Westland en Leiden. Amsterdam bijvoorbeeld staat op plek 29. Wij hebben ons hierover verbaasd in eerdere commissies en raadsvergaderingen. Met name de ongelooflijk hoge OZB-belasting in deze stad. Het blijft stuitend dat het college de inwoners van Groningen opzadelt met mega hoge belastingen om zo hun eigen financieel falen te kunnen bekostigen. Wij zijn één van de armste gemeenten van Nederland. En zo vergroot je alleen maar de armoede en ongelijkheid. Dank u, Voorzitter.

02:16:48

Voorzitter: Dank u wel. De heer Heemstra van de ChristenUnie.

02:16:54

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja voor ons ligt, zoals al eerder gezegd, de zogenoemde beleidsarme begroting. En wat ons betreft een begroting waarin we alleen investeren of extra investeren in zaken die nu echt niet kunnen wachten. Dus geen nieuwe plannen en ambities, maar enkel waar mogelijk uitvoeren van de eerder gemaakte afspraken in het coalitieakkoord. Dit ook in het licht van de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen, maar ook zeker met de huidige onzekere situatie met betrekking tot corona in gedachten. Zo vinden wij het, als we kijken naar programma vier, de dienstverlening en bestuur in paragraaf één, wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken, van belang. Dat we investeren in het dichten van de kloof tussen de kwetsbare wijken sociaal en de wijken met draagkracht. Er moet aandacht zijn voor een duurzame wijkontwikkeling en de gebiedsteams spelen hierin, in verbinding met de wijkteams, een belangrijke rol. Verder vinden wij het van belang dat het gebiedsgericht werken ten aanzien van de dorpen van Haren en Ten Boer specifiek aandacht verdient. Voor Haren vanwege de verhouding met de gemeente en voor Ten Boer om recht te doen aan de verschillende karakters van de dorpen. Het Gronings model is wat ons betreft ook een belangrijk hulpmiddel voor het gesprek met de verschillende wijken. En laten we ook vooral aandacht geven aan de bestaande en lopende initiatieven en deze als gemeente blijven stimuleren en faciliteren. En om de

dienstverlening op orde te brengen zijn met name extra middelen nodig op het gebied van ICT. We moeten ons blijven aanpassen aan de snelle technologische ontwikkelingen om onze basisdienstverlening op orde te krijgen en te brengen. Toegankelijk te houden en zichtbaar en bereikbaar te zijn. Belangrijk ook omdat wij in de voortgangsrapportage lezen dat het aantal klachten weer fors toenemen in 2021. En dan met betrekking tot de financiële paragrafen van de begroting. Te beginnen met het weerstandsvermogen. Voor het komende jaar zijn de risico's, en dan met name op het gebied van de grondexploitaties, fors lager ingeschat. Helaas kunnen we het beschikbaar vermogen, de financiële reserves en daarmee ook ons eigen vermogen niet laten toenemen. Samengevat nemen of lopen we als gemeente dan wel minder risico's. Maar door een praktisch gelijkblijvend beschikbaar weerstandsvermogen verbetert de ratio en ook automatisch het aandeel harde reserves in het weerstandsvermogen. Maar de financiële positie blijft zwak en onzeker, doordat onze reserves absoluut gezien niet toenemen. Daardoor blijft de solvabiliteit en onze financiële positie onveranderd kwetsbaar. We houden inderdaad hoge schulden ten opzichte van ons eigen vermogen. Hoge uitgaven en ook hoge belastingtarieven. En ook wij vragen ons af hoe we onze reserves, ons eigen vermogen, verder kunnen versterken. Wij blijven in ieder geval pleiten dat het Rijk, het nieuwe kabinet, zijn verantwoordelijkheid gaat nemen met betrekking tot het tekort in het sociale domein. En eventuele compensaties die dan nog kunnen komen, kunnen we dan eventueel gebruiken om de reserves aan te vullen, omdat we dan ook minder uit eigen middelen hoeven bijleggen. Waarbij we altijd de afweging zullen maken.

02:19:54

Voorzitter: Ik wil even het woord geven aan meneer Bolle voor vraag aan u.

02:19:56

de heer Bolle - CDA: Dat is dan het onderdeel dat het Rijk zou kunnen doen. Maar wat kan de gemeente Groningen zelf doen?

02:20:04

de heer Heemstra - ChristenUnie: Nou ja, het is een afweging die je telkens moet maken. En dat bij voorstellen, investeringen die we doen, dat we de financiële positie in de gaten houden, zeker met de opgave die voorliggen. De maatschappelijke opgaven die de komende tijd op ons afkomen. Dat we in de gaten houden en telkens ook denken aan onze financiële positie en niet alleen investeren vooruit.

02:20:32

de heer Bolle - CDA: Maar gebeurt dat dan ook? Want vorige week hadden we een parkeergarage die we gaan aankopen in 2024. Daar hebben we een verlies op. Hebben we ook nog geen geld voor om die opnieuw te gaan ontwikkelen. Maar waarschijnlijk gaat dat voorstel wel gewoon door. Dat betekent gewoon dat onze financiële positie verslechterd weer, omdat we dat ding aankopen. U zegt het ene, maar wat u zegt heb ik eigenlijk nog niet teruggezien de afgelopen drie jaar.

02:21:00

de heer Heemstra - ChristenUnie: Nou, dat weet ik niet of dat zo is. Maar wat ik aangeef is: de financiële positie moet altijd onderdeel zijn van de afweging. Moeten we die versterken of zijn er inderdaad opgaven waar we nu toch op in moeten stappen en die belangrijker zijn

dan op dat moment de financiële situatie. Dus echt de noodzakelijke zaken die we moeten doen. Dus die nemen we zeker mee in de afwegingen die we maken.

02:21:26

Voorzitter: Meneer Moerkerk.

02:21:28

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Ja, dank u, Voorzitter. Mag ik uit uw woordvoering een beetje afleiden dat als er grote investeringen moeten worden gedaan volgend jaar, zoals bijvoorbeeld een nieuw muziekcentrum, waar nu ook al op wordt voorgesorteerd in intensiveringen om voorbereidingskosten te plaatsen in de begroting, dat u daar dan tegen zal zijn?

02:21:46

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ik ga hier nu niet vooruitlopen op wat wij gaan besluiten. Maar wat ik aangeef is dat we een totale afweging moeten maken en dat we ook altijd de financiële positie van de gemeente in ogenschouw moeten nemen. Omdat die nou eenmaal kwetsbaar is en zorgwekkend is. Dus dat is niet iets waar je zomaar aan voorbij kan gaan. En dat moet zeker onderdeel van de besluitvorming zijn. Ik ga verder met mijn woordvoering.

02:22:10

Voorzitter: Zou u ook tot een afronding kunnen komen?

02:22:12

de heer Heemstra - ChristenUnie: Ja, zeker. De voortgangsrapportage en de Septembercirculaire geven gelukkig wat verbeterde vooruitzichten. Vooruitzichten die helpen en nodig zijn om de maatschappelijke uitdagingen en grote opgaven die voorliggen aan te gaan en eventueel ook om onze financiële positie te verstevigen. Maar daarnaast blijft er wel sprake van economische onzekerheden. We hebben nog steeds te maken met de nasleep daarvan en ook blijven we sterk afhankelijk van de bijdrage van de landelijke overheid en daarmee het nieuwe kabinet. Kort samengevat zijn wij vandaag gezien de omstandigheden dankbaar met de voorliggende, ook beter leesbare, begroting. Een sluitende begroting waarin we noodzakelijke uitgaven en investeringen in stand kunnen houden. En dit samen met de voorzichtige positieve perspectieven in de voortgangsrapportage maken dat we hoopvol vooruitkijken. Dank u wel.

02:23:09

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we slot naar de woordvoering van de heer van Zoelen.

02:23:14

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, dank, Voorzitter. En dank ook aan alle mensen die gewerkt hebben aan deze nieuwe opzet van de begroting. Het is eigenlijk jammer in de situatie waar we nu in zitten met een klimaatcrisis waar we mee te maken hebben, de energie-armoede die op ons afkomt dat we dan een beleidsarme begroting hebben. En ik kan me dan wel eigenlijk zeer vinden in de woorden van heer Koks of zijn intentie: moet je niet een fonds oprichten? Moet je niet iets doen? Als er toch 17,1 miljoen in de voortgangsrapportage zit. Maar daarnaast, naast die 17,1 miljoen, we praten ook continu over het weerstandsvermogen, die stond op 100 procent. Meerstad ging er uit. Daar zit geen risico meer in. Opeens staat op 130 procent en we hebben een enorme algemene reserve die uitpuilt van 50 tot 60 miljoen euro. En dan vragen wij ons af: moet je dat geld dan niet

met een zodanig beleid gaan voeren dat je iets gaat doen tegen de gevolgen van dat klimaat? En ook die energiearmoede.

02:24:21

de heer Bolle - CDA: Maar, Voorzitter, hoe denkt meneer van Zoelen dan, dan hebben we een fonds en dan zitten daar inderdaad tientallen miljoenen in, hoe dat geld wordt uitgegeven?

02:24:32

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ik weet niet. Ik kan mij met het debat wat de heer Koks zegt: "Moeten we niet iets doen met geld voor een probleem, zoals de energie?" Maar of dat in een fonds moet zitten, hoe dan ook, dat maakt niet uit. Het punt dat ik wil maken: als er geld is en je hebt het beschikbaar, je moet niet continu naar het weerstandsvermogen en naar een potje geld zitten te kijken. Nee, je moet ook echt aan weerstand gaan werken en dat is weerstand tegen de gevolgen van het klimaat. Dat is het punt wat ik wil maken. En of dat in de vorm van een potje moet, dat weet ik niet.

02:25:02

Voorzitter: U valt een beetje in herhaling.

02:25:04

de heer Bolle - CDA: Ik begrijp wat de heer van Zoelen zegt en wat ik bedoel te zeggen is: als wij een pot geld hebben, hebben we ambtenaren nodig die ervoor zorgen dat dat geld de samenleving ingaat.

02:25:17

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja.

02:25:19

de heer Bolle - CDA: En we zien nu bijvoorbeeld in die voortgangsrapportage dat er een heleboel onderdelen zijn in onze organisatie waar het gewoon niet lukt om het geld wat we daarvoor begroten om het ook daadwerkelijk uit te geven. U kunt wel zeggen: "We gaan een pot ergens neerzetten en dat is 20 miljoen en dat moet daar en daar heen." Maar dan moet je ook een hele hoop ambtenaren daarvoor beschikbaar hebben die vervolgens subsidieregelingen gaan maken of andere manieren om dat geld vervolgens weer de samenleving in te krijgen. Om die problemen op te lossen. Dus alleen maar geld ergens financieel neerzetten. Het doet nog niks. En zeker niet voor maart 2022.

02:25:54

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Nee, dat klopt. Het is een heel lange vraag of geen vraag. Ik weet niet. Maar dan kan ik wel een bruggetje maken naar wat de heer Bushoff zei.

02:26:04

Voorzitter: Mevrouw Hessels heeft nog een vraag.

02:26:05

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ik wil zo graag dit ook nog even beantwoorden. Er wordt mij iets gevraagd of niet gevraagd en dan wil ik eigenlijk toch wel daarop reageren.

02:26:13

Voorzitter: Dat mag u ook zo doen, maar ik ga toch eerst mevrouw Hessels even het woord geven. Gaat u gang!

02:26:18

mevrouw Hessels - VVD: Nou, als ik het goed begrijp dan zegt de heer van Zoelen eigenlijk: laten we de algemene reserve maar volledig gewoon uitgeven. Maar ik ben wel benieuwd. Stel dat er een ramp gebeurt, een of andere onvoorziene gebeurtenis, en we hebben plotseling geld nodig. Hoe ziet de heer van Zoelen dat dan voor zich als we geen reserves meer hebben?

02:26:38

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, dat is precies wat ik zeg. Er vindt op dit moment een ramp plaats en dat is een klimaatramp. We hebben enorme stijgende energiekosten straks en daar moet je dat geld voor inzetten. Je moet het weerstand verbeteren in plaats van continu naar een potje geld zitten te kijken en over zit neuzelen. Er is een enorm lange woordvoering over dat het weerstandsvermogen. Daar zit geld in en dat kan je uitgeven voor een doel. En dat verbaast mij dan. Dat de heer Bushoff zegt: "Ja, maar we hebben twee miljoen in een potje zitten." En ik denk: die twee miljoen zou uitgegeven moeten worden. Je zou misschien wel zes miljoen voor de isolatie moeten gaan besteden. Dus daarom, ik begrijp de opmerking van de heer Koks hierover. De heer Bushoff heeft een vraag aan mij.

02:27:21

Voorzitter: Ik had net gezegd dat ik hem niet wilde, maar als u hem gaat toestaan?

02:27:26

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Daar ga ik verder niet over. Wij willen gewoon, de energie-armoede is één doel daarvan, maar eigenlijk moeten we ook naar een plantaardige samenleving. En met die heffingen die we nu hebben, zouden we veel creatiever kunnen omgaan. De precariobelasting bijvoorbeeld. Waarom geen vrijstelling of korting voor ondernemers die een plantaardig menu serveren op het terras. En daar willen we misschien ook wel even een voorstel voor gaan doen. En ik wil me ook aansluiten eigenlijk, ik ben wel getriggerd over de opmerking over de kostendekkendheid van evenementen. Daar hebben wij ook om gevraagd. Die mogen wat ons betreft veel kostendekkender. We zijn ook blij met de afschaffing van de hondenbelasting. En wat wij vinden is dat reclamebelasting, dat die nu niet wordt ingevoerd, dat dat een gemiste kans is. Reclame roept op tot consumeren, dus waarom zou je dat ook niet flink gaan belasten. En dan hebben we nog de groene daken subsidiepot. Dat is ook een middel om je bijvoorbeeld te wapenen tegen klimaateffecten en die was eigenlijk al halverwege het jaar vorig jaar op. Dus die mag eigenlijk wel flink bijgevuld worden. En er staat nu, geloof ik, in de begroting: we gaan iets effectiever besteden of er gaat iets gebeuren met een splitsing tussen ondernemers en particulieren, maar eigenlijk zouden we aan de wethouder willen vragen: kunt u garanderen dat er genoeg geld in een potje zit, dat er niet weer op die website komt te staan: helaas, de pot is gesloten? De heer Bolle heeft de vraag die mij gaat stimuleren.

02:28:58

Voorzitter: Wacht, voordat u het woord neemt. Mevrouw Blauw heeft eerst een vraag aan u en we zijn er door de spreektijd heen, dus graag even wat beknopt.

02:29:08

mevrouw Blauw - PVV: Ja, die groene daken. Welke klimaateffecten heeft u het precies over? Moet er zoveel geld naartoe?

02:29:14

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Over groene daken, dat wil ik wel kort toelichten, groene daken zijn heel erg belangrijk. Want dan heb je in de zomer, waar het ook steeds en steeds warmer wordt, heb je minder airco's nodig en dat heeft een enorm verkoelend effect. Dus dat levert echt een enorme boel geld op. En ik ben heel benieuwd naar de vraag van meneer Bolle.

02:29:34

Voorzitter: Ik ook.

02:29:36

de heer Bolle - CDA: Over die groene daken. Ik heb het idee dat de heer van Zoelen het over 2022 heeft. Maar zouden we ook niet kunnen regelen dat ook voor 2021 alsnog die regeling open zou kunnen gaan?

02:29:56

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, ik ga dat doorspelen naar de wethouder. Zou dat nog kunnen? Het is nog kort tijd. Twee maanden dit jaar, maar ik vind het ontzettend jammer dat die pot, zeker in deze situatie, dat dat op die website staat. Helaas, u kunt geen subsidie meer krijgen.

02:30:11

Voorzitter: Meneer van Zoelen, heeft u nog een laatste vraag of iets anders dat u wilt meegeven aan het college?

02:30:17

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Nee, dit was het. Waarschijnlijk gaan wij wat moties daarover indienen.

02:30:21

Voorzitter: Toch nog een vraag van de heer Bushoff aan u.

02:30:24

de heer Bushoff - Partij van de Arbeid: Ja, Voorzitter. Over het potje van twee miljoen waar ik het over had, dat dat nog niet is uitgegeven, dat komt omdat we eerst deze begroting nog moeten vaststellen. Want het staat in de begroting voor 2022. En ik noem dat één. En ten tweede in een opsomming van tientallen miljoenen euro's die wij nog gaan uitgeven voor de bestrijding van energiearmoede. En mijn vraag is: denkt u, als we tientallen miljoenen extra nu daarvoor beschikbaar stellen, dat dat geld nog wordt uitgegeven voor maart 2022?

02:30:50

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Dat weet ik niet, maar dan zou je geld moeten uitgeven om het te onderzoeken.

02:31:00

Voorzitter: Goed, dan hebben we het denk ik hierbij iedereen aan het woord gehad die het woord wil voeren. Ik stel voor dat wij even schorsen zodat het college zich kan voorbereiden op beantwoording. Tien minuten? Over tien minuten zien we elkaar weer hier voor de beantwoording van het college.

02:46:17

Voorzitter: Goed mensen, na een korte schorsing zijn wij hier weer. Niet helemaal in

dezelfde aantallen zoals zojuist. Mevrouw Blauw die moest helaas vertrekken en de heer Bos heeft zich gedurende vergadering ook al even bij mijn ziek moeten melden en af moeten melden. We gaan naar de beantwoording van al uw vragen door de collegevoorzitter.

02:46:41

wethouder Benjamins - D66: Voorzitter, dank u wel. Of ik alle vragen weet te beantwoorden, dat is nog maar te bezien. Er zijn bovendien al heel veel vragen eerder vandaag gesteld en beantwoord, dus ik hoop dat ik u in ieder geval kan bedienen. Dit is de laatste begroting van deze coalitie. Ook door een aantal van uw fracties al opgemerkt. En mijn allereerste begroting als wethouder van financiën. En ondanks dat ik het hoopvol vind dat de heer Koks noemde dat ik hier al zes maanden zou zitten, zijn het er nog maar vier. Desalniettemin is het ook voor mij een eerste keer en vind ik het spannend. Een eerste begroting ook met een vernieuwde opzet zijn. We zijn gekomen van veertien programma's en we zijn er nu op vier aanbeland. En ondanks dat er misschien mensen dit nog steeds een lijvig en soms moeilijk leesbaar document vinden, zijn we wel teruggegaan van 427 naar 357 pagina's. Waar komen we dan vandaan? Het coalitieakkoord van 2019, vijf sporen. Belangrijkste, eigenlijk de allereerste, de mens centraal, de inwoners centraal in al onze handelingen, in al ons doen en laten als organisatie. Als gemeente Groningen hebben wij in ons achterhoofd voor wie wij dit allemaal doen. Het loopt als een rode draad door ons beleid heen. En als ik terug ga kijken naar het eerste jaar: we hebben 2019 en de begroting van 2020 gehad. Het nieuwe college was toen net aangetreden en moest in één jaar tijd twee verschillende begrotingen opleveren. Waarbij wij vlak voor de zomer toen geconfronteerd werden met grote tekorten in het sociaal domein en het leidde tot grote bezuinigingen en lastenverhogingen. Het was een enorm zwaar jaar. Gelukkig hebben we stabiliteit weten te creëren. En die basis, die hebben wij ook nu weer geprobeerd in 2022 op orde te houden. We hebben ruimte gecreëerd om de maatschappelijke thema's zoals wij die voor ons zien als coalitie te tackelen. Energie, meer groen, armoedebestrijding, enzovoorts, enzovoorts. En de weg vooruit was niet makkelijk. Mede doordat we begin vorig jaar ook nog eens werden geconfronteerd met corona en de pandemie die ons wereldwijd heeft geraakt. Daarnaast ontbrak het al een aantal jaren, een fiks aantal jaren, aan voldoende geld, voldoende middelen vanuit het Rijk, uit Den Haag. Toch hebben wij steeds het belang van deze coalitie voor ogen weten te houden. De mens centraal en daarmee de inwoner centraal in alles wat we doen. En ik denk dat ik best mag zeggen vanaf deze plek dat ik er trots op ben dat we inmiddels met alles wat wij hebben ingezet, ook qua onze eigen lobby's en onze eigen gesprekken die we met elkaar allemaal hebben gevoerd in Den Haag, dat er eindelijk een soort van schraal zonnetje gaat schijnen, is begonnen te schijnen over 2022 en de jaren daarna. Wat waren de uitgangspunten van deze begroting? Nou, zoals gezegd, ik heb hier al even aan gememoreerd, dit is de laatste begroting van deze coalitie en om de de nieuwe coalitie die wij, als het goed is, ergens april-mei verwachten volgend jaar aan te laten treden wat ruimte te geven, hebben we ervoor gezorgd dat wij geen nieuwe ambities meer hebben opgenomen, extra meer dan de basis op orde dan wij al hadden bedacht met elkaar. Met heel veel aandacht voor het doorzetten van de lijn van het coalitieakkoord en een grote opgave voor de langere termijn. En daarbij blijven we investeren. Dat vinden wij ook juist in deze corona-tijd en de herstelperiode en de nieuwe maatregelen en misschien wel weer nieuwe corona crisistijd, hard nodig. Wat gaan we dan doen? Het dichten van de kloof in de

kwetsbare wijken, energietransitie, het moderniseren van de arbeidsmarkt, we willen veilige wijken en dorpen creëren, we willen huizen bouwen. Concreet bij Stadshavens en Suikerzijde. Broodnodig in Nederland en juist dus ook in Groningen. Een herinrichting van de Grote Markt, waar we net plannen voor hebben gepresenteerd aan uw raad. We willen door met het experiment Basisbaan en we willen aanpak van armoede met speciale aandacht voor de kinderen. Herinrichting van het Raadhuisplein bijvoorbeeld in Haren. En dat leidt tot de volgende intensiveringen. Sociaal, onder andere basisbanen en meer geld naar jeugdzorg en WMO, ruimtelijk via het SIF-intensiveringen onder andere, tijdelijke fietsmaatregelen binnenstad, wonen en wijkvernieuwing en plankosten voor het nieuwe muziekcentrum en Kardinge. Basis op orde. Continueren van de dienstverlening. Onder andere de ICT-outsourcing en het op orde krijgen en houden van die omgeving. Die ICT-omgeving. Het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en het oplossen van helaas onrealistisch gebleken taakstellingen. Om dat mogelijk te maken hebben we een aantal hervormingen voorgesteld. Onder andere de incidentele meeropbrengst van het parkeerbedrijf en voor structureel hebben wij het sociaal domein gewoon in deze begroting veel meer structureel opgenomen. De leidt ons tot een positief meerjarenbeeld. En dan kom ik wat mij betreft op het belangrijkste en dat is de financiële positie van onze gemeente. Hier al veel over gewisseld. Weerstandsvermogen, zou dat nou hoog zijn, zou dat nou laag zijn? Solvabiliteit. Is dat nou hoog of is dat nou laag? Volgens mij is alles in relatie tot elkaar te bezien. In ieder geval kun je de dingen niet los van elkaar zien. En een streefwaarde van 10 procent op solvabiliteit wil niet zeggen dat wij per se, koste wat het kost, naar 10 procent zouden willen. Wij willen graag de maatschappelijke opgaven waarvoor wij ons als gemeente gesteld zien, die willen wij graag oplossen.

02:53:22

Voorzitter: Meneer Koks.

02:53:24

de heer Koks - SP: Ja, Voorzitter. Het kan mijn onwetendheid zijn hoor, dat geef ik gelijk toe, was ook niet een onderdeel van het coalitieakkoord waarvan u zegt dat u dat blijft voortzetten tot de verkiezingen, dat het weerstandsvermogen tot 100 procent aangevuld zou worden? En waarom moet het dan nu opeens naar 125 procent? Dat zou dan dus in afwijking zijn van het coalitieakkoord en het kan zijn dat ik iets gemist heb onderweg, maar ik heb nooit een voorstel voorbij zien komen om het weerstandsvermogen op te hogen.

02:53:59

wethouder Benjamins - D66: Nee, dat is een rekenkundige exercitie. Daar hebben wij eigenlijk nauwelijks invloed op. Dat is het ingewikkelde daarvan. En toen wij het coalitieakkoord sloten, leek het schier onmogelijk om überhaupt naar 100 te gaan op dat moment. Alleen doordat wij onder andere, daar straks al even bediscussieerd in uw raad, hebben besloten om, uw raad heeft dat besloten, om de risico's van onder andere Meerstad onder te brengen in een b.v., Suikerzijde enzovoorts, landen die risico's in de b.v.'s. En vallen die niet meer in ons weerstandsvermogen. Onder de dekking van het weerstandsvermogen. Begrijpt u?

02:54:35

Voorzitter: Meneer Bolle.

02:54:38

de heer Bolle - CDA: Ik weet niet of ik het begrijp. Wat ik wilde vragen of in ieder geval wat ik wilde opmerken. De vraag was natuurlijk niet: is het nou hoog of laag dat weerstandsvermogen of de solvabiliteit? Volgens mij is de conclusie die het college zelf ook trekt: de financiële positie van de gemeente Groningen is zwak. En daar gaat het om. En dat is vervelend, omdat de opgaven heel erg groot zijn. Als we meer financiën hadden, hadden we die maatschappelijke opgave nog beter te lijf kunnen gaan. Volgens mij bedoelt de wethouder dat.

02:55:14

wethouder Benjamins - D66: Daar heeft de heer Bolle helemaal gelijk in.

02:55:18

Voorzitter: Meneer Koks.

02:55:18

de heer Koks - SP: Even nog op mijn vorige vraag doorgaan. Dat betekent dus dat de heer Moerkerk gelijk heeft. Het weerstandsvermogen, omdat het voor een deel is weggezet in die b.v.'s, die vervolgens weer bij ons aankloppen op het moment dat het fout gaat. Dat is dus eigenlijk die scheve verhouding die de heer Moerkerk schetst. Klopt dat?

02:55:35

wethouder Benjamins - D66: Nee, dat klopt dus niet. In het realistische scenario is hier dat de grondexploitaties daadwerkelijk de risico's kunnen dragen en dus kunnen we ze daar stallen. Dat is wat het is. I

02:55:46

Voorzitter: Ik wil even voor de orde. De wethouder is net begonnen met zijn verhaal. Hij gaat zo de vragen beantwoorden. Als we nu als raad daar tussendoor gaan schieten met onze vragen, dan denk ik dat het een beetje lastig wordt voor de wethouder qua structuur. Dus ik wil het college uitnodigen om even door te gaan met het verhaal en over te gaan tot de behandeling van de vragen.

02:56:04

wethouder Benjamins - D66: Ik wil er uiteindelijk niet zo heel veel meer over zeggen dan dat er natuurlijk ook nog een verschil is tussen zachte en harde reserves. En dat je uiteindelijk, als je dat allemaal optelt, helemaal niet zo heel veel harde reserves hebt. Daadwerkelijk geld op de plank. Het is geen geld op de plank. Dat wilde ik de heer Koks nog even meegeven. Volgens mij heb ik dan dat financieel-technische deel wel ongeveer gehad. Voorzitter, ik denk dat ik nog één ding wil zeggen over een vraag die is gesteld door mevrouw Blauw die hier helaas niet meer aanwezig is. Mevrouw Blauw maakte namelijk een opmerking die mij wel wat raakte. Die opmerking die ging namelijk over dualisme. En wij hebben als coalitie een coalitieakkoord gesloten. Wij hebben als coalitie niet besloten om een college te installeren destijds en een collegeprogramma te laten afdraaien. Als dat aan de hand was, zou er een andere vorm van dualisme in onze gemeenteraad plaats hebben gevonden misschien. Maar wij hebben als coalitie een aantal ambities geformuleerd waar we als coalitie achter staan. En ook de raadsleden die zich heden ten dage in onze raad bevinden van de coalitiepartijen hebben zich geconformeerd aan het coalitieakkoord. En dat betekent net een andere invalshoek van het dualisme dan het regeerakkoord zoals dat in Den Haag

bijvoorbeeld wordt gesmeed. Dat zou ik nog even als algemene mee willen geven. Dan ga ik denk ik maar wat specifiek over tot de beantwoording van vragen. Ik heb in ieder geval een vraag gehad.

02:57:59

Voorzitter: Meneer van der Laan.

02:58:02

de heer van der Laan - Stadspartij: Ja, de PVV is vertrokken, maar de Skaeve Huse bijvoorbeeld, die stonden helemaal niet in het coalitieakkoord. En dan is het toch opvallend dat de hele coalitie, terwijl de mimiek heel anders is, toch daarvoor stemt.

02:58:16

Voorzitter: Ik wil eigenlijk voorkomen dat we nu een debat gaan voeren over dualisme. We hebben het daarnet ook al even over gehad en het lijkt me ook niet zinnig om die discussie overnieuw te gaan doen. Denk dat de standpunten hierover voldoende zijn uitgewisseld. Dank voor deze bijdrage, maar.

02:58:29

wethouder Benjamins - D66: Ik denk dat wij wel zeker oog voor zwakkeren in samenleving hebben.

02:58:32

de heer van der Laan - Stadspartij: Ja, Voorzitter, ik begon er niet over.

02:58:38

Voorzitter: Laten we er een punt achter zetten. Dit was behoorlijk dualistisch dit debatje.

02:58:51

wethouder Benjamins - D66: Helemaal goed. Gaan we het hebben over de zorgkosten. Er is al best wel veel over gezegd vandaag, over de zorgkosten, maar de grip houden op het sociaal domein dat is gewoon hartstikke lastig en weerbarstig. Wij ontwikkelen steeds beter inzicht in de ontwikkeling van de zorgkosten. En door die analyse zijn we toch steeds beter in staat om afwijkingen te voorspellen. Afwijkingen ten opzichte van de staande begroting zijn er echter relatief weinig. De afwijkingen zijn vaak incidenteel. Daar komt dat dus door. Overigens erkennen we dat we moeten blijven inzetten op die data-analyse. En nou ja, wat ik al gezegd heb, meer inhoudelijk is dat vanochtend al aan de orde geweest. Even wat specifiekere vragen. Ik heb van de heer Koks gehoord dat er 30 FTE worden gezocht bij onze gemeente. Zo ver was ikzelf nog niet qua informatievoorziening. Maar dat lijken me er nog rijkelijk tekort. Wij zitten best als gemeente in de problemen als het gaat om het aantal medewerkers. En daar gaat het over het aanzoeken van medewerkers die daadwerkelijk ook iets doen. Wij hebben gewoon, net als alle andere zichzelf respecterende organisaties best een probleem op de arbeidsmarkt met elkaar. En daar moeten wij echt een antwoord op gaan vinden. We zijn er hard mee bezig, maar dat is nog niet opgelost van vandaag op morgen.

03:00:37

de heer Koks - SP: Mijn vraag sloeg op die extra gelden die nu voor volgend jaar beschikbaar zijn gesteld. Dat is een beetje nattevingerwerk, de FTE. Dat kan best drie meer of minder zijn. Of er nog eens een keer een verhaal komt waarin de mogelijkheden van onze

organisatie worden afgezet tegen wat er daadwerkelijk ingezet wordt? Oftewel om zomaar 30 extra ambtenaren te financieren, dat vinden wij een beetje schot in het duister. En daar willen wij nog wel eens een verhaal over horen.

03:01:08

wethouder Benjamins - D66: Het ingewikkelde is, dat vindt u een schot in het duister en tegelijkertijd zou u bijvoorbeeld zo'n fonds willen inrichten zoals u dat hebt genoemd, zoals meneer Koks dat heeft genoemd daarstraks. Daar hebben we dus mensen voor nodig om daadwerkelijk tot uitvoering van zo'n fonds over te gaan. Ik zeg niet dat ik voor uw fonds ben, voor het fonds van de heer Koks, maar ik zoek wel even naar een manier om handen en voeten te geven aan alles wat wij en wat uw raad en wat wij als organisatie voor wensen met elkaar hebben.

03:01:39

de heer Koks - SP: Akkoord.

03:01:42

wethouder Benjamins - D66: Ik denk dat ik daarmee ook direct een antwoord heb gegeven op de vraag van D66. Die heeft gevraagd of het college nog van mening is dat wij als organisatie nog sterk genoeg zijn in de uitvoeringskracht. Dan een vraag van de Stadspartij. Die is volgens mij ook nog door iemand anders gesteld, weet ik even niet meer door wie, maar die ging over de bevindingen en de waarnemingen van onze accountant. Uiteraard onderschrijven wij alle waarnemingen en gaan wij daar hard mee aan de slag. Zoek ik verder.

03:02:24

de heer van der Laan - Stadspartij: Ja, Voorzitter, hartstikke goed dat het college dat onderschrijft en daar hard mee aan de slag gaat. Maar hoe gaat dat nou in de praktijk? U pakt dan het accountantsadvies erbij. Die schrijven onder andere heel kritisch over solvabiliteit, maar hoe gaat dat dan als college? Want we zien toch wel dat de accountant vaak dingen herhaalt. Zeker afgelopen twee jaar.

03:02:50

wethouder Benjamins - D66: Wat wil de heer van der Laan daarmee zeggen Voorzitter?

03:02:54

de heer van der Laan - Stadspartij: Nou, Voorzitter, geef eens een inkijkje binnen het college op zo'n kritisch accountantsrapport. Hoe dat dan gaat? Anders dan dat het ter kennisgeving wordt aangenomen.

03:03:07

wethouder Benjamins - D66: Maar begrijp ik dan goed dat ik hier moet vertellen hoe zo'n proces in werking treedt in onze organisatie? Of wat is het idee van de heer van der Laan, Voorzitter?

03:03:17

de heer van der Laan - Stadspartij: Nou, het kan zijn dat u bijvoorbeeld twee financieel specialisten aantrekt die nog een keer kritisch naar alles gaan kijken, of misschien wel vijf?

03:03:24

wethouder Benjamins - D66: Op het gevaar af dat het allemaal heel technisch wordt, één van de aanbevelingen gaat bijvoorbeeld over de auditing van onze organisatie. Daar werkt bij

PwC zelf inmiddels gewoon hard aan mee via een extern inhuurconstruct, omdat wij al zelf niet alle mensen op orde hebben in aantal om dat allemaal te bewerkstelligen wat wij aan werk hebben liggen. Om maar iets te noemen. Dus we zijn er heel hard mee bezig. Maar we kunnen niet heksen, laat ik het maar zo zeggen.

03:04:02

Voorzitter: We zijn al een kwartiertje uitgelopen. Dat is niemand te verwijten, behalve de voorzitter. Maar ik zou graag even willen overgaan tot eigenlijk een eerste en tweede ronde. Dus laten we eerst even de wethouder de kans geven om de vragen te beantwoorden en dan even kijken welke vragen er nog op tafel liggen. Want ik denk dat het anders nachtwerk wordt.

03:04:24

wethouder Benjamins - D66: Het is goed. Ga ik nog even door. CDA had gevraagd, de heer Bolle vroeg: hoe gaan we dan die 10 procent solvabiliteit halen? Nou ja, de structurele exploitatie is positief, heeft u gezien. Weliswaar een heel klein plusje, maar hij is positief. Dus we dekken op dit moment structurele lasten af met structurele middelen en door met onze doelen van het coalitieakkoord versus het risico's nemen om die maatschappelijke opgaven te realiseren. Meevallers zoals buig zijn allemaal incidenteel zoals de heer Bolle ook wel weet. En dan is de vraag of je dat geld moet inzetten om je solvabiliteit te verhogen of dat je je maatschappelijke opgaven wil realiseren? Eigenlijk heb ik dat daarstraks al een beetje gezegd: dat vergt stevige keuzes die wij volgens mij niet lichtvaardig nemen. Dan, GroenLinks was blij met het energietransitiefonds. Nou, dat is heel goed. Het is mooi. Ik doe alleen de vragen. De Partij van de Arbeid zei dat er naar hun smaak nog geen antwoord op de motie Beter begroten was gekomen. Tegelijkertijd is, denk ik dat dat wij nu al in de in de VGA2 al zo'n resultaat kunnen melden, wel op zich een soort van voortvloeiende uit de manier van Beter. Maar goed, daar kunnen we over van mening verschillen. Maar ik denk dat het wel dat dat wel waar is. Dan hebben we nog een vraag over de evenementen leges van de VVD, mevrouw Hessels had daar een vraag over gesteld. Die evenementen leges die zijn bewust zo laag gehouden, op 27 procent kostendekkendheid. Daar heeft uw raad ook een besluit over genomen in de tarievennota vorig jaar. Dat heeft met name te maken met het feit dat de burgerinitiatieven, de wat kleinere burgerinitiatieven, die ook evenement heten, zouden dan kostendekkend geld moeten betalen voor die vergunning. En daarvan hebben we toen gezegd met zijn allen: "Dat lijkt ons geen goed idee." Dan voor de afhandeling van de bezwaren, om daar een verbetering op de termijn van te vinden. Wij denken dat onder andere de omgevingswet, maar ook de participatieverordening die eraan zit te komen, daar een beter antwoord op zal geven in de toekomst. Dus dat we daar kortere lijnen of misschien wel minder bezwaren ook uiteindelijk op zullen krijgen. Dan heb ik, denk ik, de meeste vragen wel gehad, Voorzitter.

03:07:11

Voorzitter: Dan gaan we dat even controleren. Meneer van Zoelen.

03:07:15

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Ja, ik had een heel duidelijke vraag over die subsidiepot voor groene daken en of de wethouder een toezegging kan doen dat deze onuitputtelijk is. En van de heer Bolle, die ik nog wel doorverwezen, zou die pot ook weer voor 2021 zo snel mogelijk opengesteld kunnen worden?

03:07:34

wethouder Benjamins - D66: U stelt een wethouder van financiën de vraag of een pot onuitputtelijk kan zijn? Dat lijkt mij niet helemaal kloppen.

03:07:40

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Bij wijze van spreken.

03:07:42

wethouder Benjamins - D66: Overigens is deze vraag vanmiddag ook al gesteld en beantwoord. Dus hoort bij een ander programma. Dank.

03:07:51

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Zou u het antwoord kort willen herhalen voor ons dan of voor mij dan?

03:07:55

wethouder Benjamins - D66: Het college is hartstikke blij dat die al twee keer is opengesteld en twee keer direct is leeggehaald die pot. Dus we zijn hartstikke tevreden daarover.

03:08:03

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Voorzitter, ik denk dat zeker in deze commissie thuishoort, want het gaat over financiën, het gaat over bestemming van resultaten. En ik vraag: kan er iets van het positieve resultaat in die pot worden gestopt?

03:08:16

Voorzitter: Dat is ook helemaal helder en de wethouder geeft het antwoord daarop. Als u nog een vraag heeft kunt u die stellen.

03:08:24

de heer van Zoelen - Partij van de Arbeid: Nou ja, ik denk dat dit dan een motie weer gaat worden.

03:08:29

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere vragen blijven liggen? Ja, ik zie een aantal anderen. Mevrouw Hessels als eerste.

03:08:36

mevrouw Hessels - VVD: Ja, de vraag over het laten zien van de uitgaven voor wettelijke taken, ambities uit het coalitieakkoord en vrije ruimte heb ik gemist. Of dat ook iets is om mee te nemen?

03:08:54

wethouder Benjamins - D66: Ik heb die vraag ook net niet helemaal meegekregen die u toen stelde. Wat was uw exacte vraag? Kunt u die misschien herhalen?

03:09:01

mevrouw Hessels - VVD: Nou, bij de meningsvormende sessie die we eerder dit jaar hadden over de nieuwe opzet voor de begroting, heeft mijn fractie dat als suggestie meegegeven. Om meer inzicht te krijgen, ook als raad in: waar kunnen we daar nog iets doen en waar niet? Dat hebben we als suggestie meegegeven om inzichtelijk te maken voor ons: welk geld wordt uitgegeven aan de wettelijke taken, welk geld gaat naar de ambities uit het coalitieakkoord en wat is er dan nog vrij? En de wethouder, uw voorganger, die gaf toen aan dat hij dat een goed idee vond, maar we zien het niet terug.

03:09:44

wethouder Benjamins - D66: Nee, met die opdracht was ik niet op pad gestuurd. Maar ik zal kijken wat wij daar nog aan kunnen doen. Dus dat beloof ik u.

03:09:53

Voorzitter: Oké, meneer Bolle.

03:09:55

de heer Bolle - CDA: Ja, ik hoef niet zozeer een antwoord op de vraag, als meer een toezegging of dan in die voortgangsrapportage niet alleen maar aangegeven wordt dat het niet is uitgegeven, maar ook waarom het niet is uitgegeven?

03:10:13

wethouder Benjamins - D66: Ik heb de heer Bolle uitstekend gehoord.

03:10:16

Voorzitter: Meneer Koks.

03:10:20

de heer Koks - SP: Ik had twee debatjes met de heer Bolle. Eentje ging over of er nou daadwerkelijk in de voortgangsrapportage een overschot van 17 miljoen wordt verwacht? Even los van de gemeenschappelijke regelingen en verplichtingen. Ik ben inderdaad benieuwd wat u als wijsheid hierin kunt zeggen. En vervolgens had ik een debatje met de heer Bolle over de tekorten in de zorg. En mijn stelling was dat die aardig gerepareerd zijn volgens de voortgangsrapportage. Bent u het daar ook met mij over eens?

03:10:51

wethouder Benjamins - D66: Nou, ik vrees dat we het niet heel erg eens zullen worden vandaag. De heer Koks en ik. Ten eerste, een rekeningresultaat moet je verwerken naar aanleiding van de rekening. Dus daar kan ik niet zo heel erg veel mee. Het is uw maidenspeech nog steeds, dus misschien ligt het daaraan.

03:11:11

de heer Koks - SP: Nou, ik heb gezegd: "Het verwachte overschot over 2021 van 17."

03:11:16

wethouder Benjamins - D66: Ja, ik vind het nog erger om met verwachtingen al iets te doen in dat opzicht. Als die niet in de voortgangsrapportage zou staan, dan zouden we het niet verwachten. Dat is natuurlijk ook het ingewikkelde van die rekenexercitie. En dan was uw andere vraag nog over de zorgkosten en de rijks gelden die wij tot onze beschikking hebben. Daar ben ik het zeker niet mee eens. We zijn er nog niet. En wij zijn ook nog erg op achteruit in het verleden. Dus het is ook nog niet zo dat wij nou heel hard staan te juichen op dat wat er allemaal gerepareerd lijkt. Want er zit nog wel wat gebrek. De buig lijkt mee te vallen, maar nog steeds hebben wij een tekort. En dat slaat de heer Koks wat mij betreft iets te gemakkelijk over.

03:12:16

Voorzitter: Ik kijk even rond of er nog andere vragen zijn aan het college. Ja, de heer Moerkerk.

03:12:23

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Ik stoei nog steeds een beetje met het

weerstandsvermogen. Kan u dat nog op orde brengen? Kijk, op pagina 239 staat dat 14,8 miljoen ten laste van het weerstandsvermogen wordt opgevoerd, omdat Meerstad dat het risico zelf niet kan dragen. So be it. Dus het weerstandsvermogen wordt opgeboekt ten laste, vanwege een probleem in de b.v. U begrijpt dan de tekst hier niet. Maar goed, Misschien moet daar een ambtenaar op bellen. Maar ik heb de indruk dat we ons dus meer lichtelijk rijk rekenen in de vermogenssfeer en risico's buiten ons plaatsen. Ik zit het hier gebeuren.

03:12:55

wethouder Benjamins - D66: Nee. Dit is een vrij technische vraag. Maar hij heeft te maken met het feit dat we daar op dat moment niet kunnen bouwen. Dus daar heeft het mee te maken en volgens mij zou u dat kunnen hebben nagevraagd.

03:13:08

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Maar als we niet bouwen in Stadshavens, omdat de stadsnomaden tien jaar lang ons aan het lijntje houden procedureel of iets anders, ik noem maar iets, dan speelt dit ook. Dan moeten we ook daar de schade gaan nemen vanwege onvoorziene dingen. Dat kan gebeuren.

03:13:26

wethouder Benjamins - D66: Nogmaals, de risico's die in de grondexploitatie zitten, die kan de grondexploitatie dragen. Alleen dit is een risico wat niet opgelost wordt. Ook niet in de toekomst.

03:13:37

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Maar vijf jaar geleden had u misschien dit ook gezegd over Meerstad en het blijkt toch niet zo te zijn, dus daar is het weerstandsvermogen voor bedoeld. Het is in het verleden ook niet opgenomen voor die b.v. omdat het goed zou gaan. Maar het gaat nu niet goed. 14,8 miljoen. Dat is precies de werking van weerstandsvermogen. Je moet dingen opnemen. Of je moet heel strikt je b.v. wegduwen, of het echt opnemen, omdat blijkt dat het toch nodig is. U kunt ook niet zo ver in toekomst kijken dat het met Stadshavens of Suikerterrein allemaal goed zal gaan.

03:14:12

wethouder Benjamins - D66: Nee, dit wordt echt te technisch, want dit gaat over opbrengstschattingen en wanneer wat als risico optreedt. Dus ik dit verder niet beantwoorden, Voorzitter.

03:14:22

De heer Moerkerk - 100% Groningen: Ik maak het een beetje politiek omdat we volgend jaar tegen elkaar gaan zeggen dat er genoeg geld hebben voor grote projecten en dat wil ik goed geduid hebben.

03:14:31

wethouder Benjamins - D66: Maar die boodschap was wel helder.

03:14:35

Voorzitter: Ik wou net zeggen: "Ik snap ook die politieke component." En tegelijkertijd, als we het over risico's binnen en buiten de grondexploitaties gaan hebben, dan wordt het inderdaad wat technisch. Dus volgens mij is uw punt en uw zorg overgebracht. En ik stel

voor om het daar dan bij te laten. Ik zie ook geen andere vragen meer. Excuses van mijn kant voor het feit dat we bijna een half uur uitgelopen. Toch op inhoud, denk ik, af en toe mooie debatjes gehad. Ik heb ervan genoten. Dank en wel thuis.